

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Egåbogen 1991

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
SINTESE

Egaa-Bogen

1991

Indhold

Egåbogen 1991	3
Tur til Prag, maj 1991.....	4
At erkende	11
Højskole - et familieanliggende?	12
Højskolefamilien - Foreningen til Gensidig Ros og Højagtelse.....	32
Sommerkursus for voksne, 1992	36
Nyt fra højskolen	38
Frede Bak	44
Jubilæum	45
His Mosters Voice	46
Eleverne, forårsholdet 91	50
Eleverne, efterårsholdet 91	52
En hilsen fra medarbejderne	55

Fotografierne er, hvor andet ikke er angivet, taget af Jan Ankerstjerne, Erik Pill Christensen, Finn Schmidt, Christine Vestergaard og Simon Thorup, efteråret 1991

Foto: Camilla Sandahl Christiansen

Egåbogen 1991

Også dette år, det halvfjerdsindstyvende i skolens historie, har været godt og frodigt, med et meget højt elevtal.

I en stor del af denne Egåbog har vi valgt at se lidt på os selv og vort ståsted.

Så meget som man nu kan få øje på.

Vi ser på højskolen og på vort familieliv, og på det lys og de skygger de to kaster på hinanden.

Og vi ser tilbage på det forløbne år, som vi plejer.

Men vi starter med at løfte blikket og se ud i det ny, åbne Europa, som vi besøgte sammen med forårsholdet.

Redaktionen

Jan Ankerstjerne
Pernille Gilbert Jespersen
Sus Lindeløv
Elo Madsen

Tur til Prag, maj 1991

Louis Mogensen

Der er mindst to lige rigtige indfaldsvinkler, når man skal beskrive vores tur til Prag med forårsholdet 1991.

Den ene er frustrationen over, at det var en tur uden den samlede oplevelse, vi ellers betoner så kraftigt på højskolen, og som vores rejser til Norge og Holland har været de ypperste eksempler på.

Den anden er historien om en veltilrettelagt tur til en by med uanede muligheder.

Det sidste først.

Forarbejdet til turen var godt. Vi inviterede et par Prag-kendere til en aften, hvor de med fortælling, musik, lysbilleder og souvenirs gav os et indblik i Prag set under en kulturel og arkitektonisk synsvinkel. Vi gennemgik selv tjekkoslovakiets politiske historie. Det blev selvfølgelig historien om Fløjlsrevolutionen i almindelighed og Vaclav Havel i særdeleshed, der prægede den. På politikholdet inviterede vi en tjekkisk flygtning, hvilket var den helt store og meget vedkommende oplevelse for det hold, og endelig drøftede vi, hvordan vi ville virke på befolkningen, når vi ankom med vores stærke valuta.

Selve turens indhold var også godt. Theresienstadt på vejen ned og Berlin på vejen hjem. Sightseeing i Prag med dansk eller tjekkisk guide. Tilbud om tur ud af byen en enkelt dag og tilbud om ture i byen i grupper på alle tænkelige og utænkelige tidspunkter.

På et tidspunkt mødte vi i Prag en vistnok

fransk familie iført videokamera. Familien samlede sikkert minder til de lange vinteraftener. Jeg har altid syntes, at det ser ret komisk ud med al den filmen, men her blev det da helt grotesk, da børnene blev sat på en fortovscafé med hver en kæmpeis, hvorefter madame videofilmede ægtemanden foran diverse skønne bygninger, mens han meget højt læste op af en fransk pendent til "Turen går til Prag". De to unger så ud til at være uendelig trætte af is.

Et andet yderpunkt blandt sommerens turister i Prag er måske de af vore elever, der af hensyn til natlivet disponerede deres kræfter ved at blive på vandrehjemmet i dagtimerne. De var få, men jeg gætter på, at de lige så godt kunne have været sat på et diskotek i Horsens, Hamborg eller Honolulu. Det afgørende er priserne.

Vi var en gruppe, der på forhånd havde aftalt at lave en stikordsdagbog over, hvad vi oplevede på de tre dage i Prag, og den samlede liste var ret så omfattende og et udtryk for, at Prag for os havde vist sig som en by fuld af modsætninger. Nogle af dem, vi drøftede, var følgende:

Hvordan kan det være, at der er lange køer ved totalisatorforretningerne i metroen, når vi hører, at flere er begyndt at tage ekstra jobs for at klare prisstigningerne? Hvorfor bygger et system et stadion til 200.000 tilskuere, når man ved siden af har et til 40.000, der ikke kan fyldes? Hvilken funktion havde Spartakiaderne? Hvorfor flokkes mennesker om et band af unge mennesker, der

Karlsbroen

spiller Beatlesmusik på gågaden? Hvorfor bliver man der i flere timer? Hvorfor er der mange mennesker på gaden i arbejdstiden i et land næsten uden arbejdsløshed? Hvorfor har man passet så godt på kulturelle mindesmærker og bygninger, og hvorfor forekommer folks boliger at være så håbløst forfaldne? Hvorfor taler man dårligt tysk og engelsk, og hvorfor får man nogle gange en elendig betjening og andre gange en meget elskværdig?

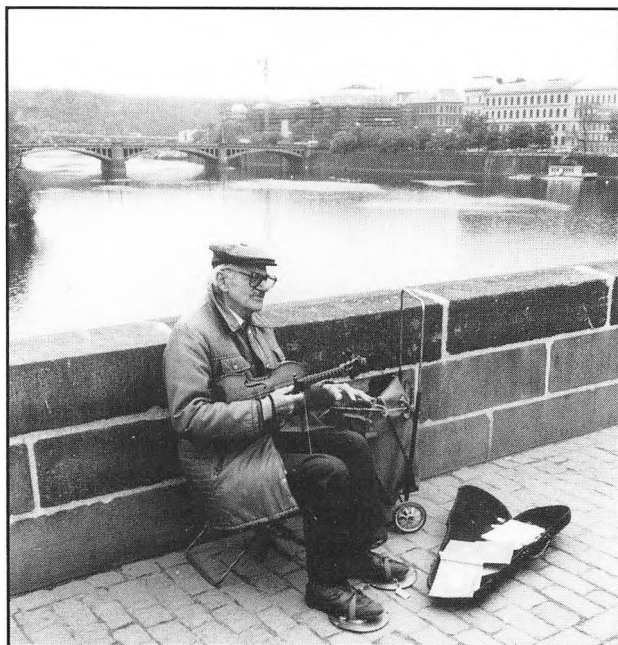
Selv finder jeg det modsætningsfyldt, at der 300 m. fra det sted, Jan Palach brændte sig selv, og hvor Fløjlsrevolutionens mest kendte scener udspillede, i dag er et kasino og udenfor trækker en sværm af prostituerede og fortune-hunters, der henvender sig med enten "change" eller "umwechslen".

Stikordsdagbogsgruppen efterlyste bagefter lidt hjælp til at opsøge noget af det, vi lidt ældre havde fundet. Især ville mange gerne have været mere med i teatret og med til koncerter, og de kunstinteresserede fik ret lange næser, da de opdagede, at der i Prag er et museum med stort set alle de franske modernister.

De modsatte sig dog den facon, som flere andre Prag-besøgende anvender, og som vi bl.a. oplevede i Skt. Veits domkirken. Forrest en ældre guide med en spraglet paraply højt hævet så flokken kan se den. Derefter et par lærere og bagest en større eller mindre flok hollandske eller tyske elever, der ser ud som om der har hørt en minutios beskrivelse af hvert øjeblik i kirkens 600-årige historie.

Sådan vil de senere blive gelejdet gennem hele

Mala Strana, den jødiske bydel, og andre seværdigheder, eller, at dømme fra deres ansigtsudtryk: de har været der. Måske er det igen et af turismens dilemmaer. Det ville tage flere dage at lære f.eks. en katedral godt at kende, men få minutter at mærke stemningen, og alligevel flokkes man om dem, der tilbyder det lige midt i mellem.

Det kulturelle liv er utroligt. Rigt og modsætningsfyldt efter mine begreber. Her kan man i 1991 deltage i en hel Mozart aften med middag, opera, afhentning i hestedroske til et afsides slot og sikkert meget andet godt - men det koster. På den anden side kan man også opleve Figaros bryllup med 10 unge musikere og kun 6 sangere,

opført på et lille teater ved Moldau. Musikalsk og indholdsmæssigt loyalt overfor traditionen, men dramatisk og scenografisk moderne og fanden-i-voldsk. Der er store symfoniske koncerter i et utal af koncertsale, kirker og haver, og her er en enkelt cellist, der sidder og spiller på et gadehjørne. Han er kompetent og et halvt hundrede mennesker står omkring ham, indtil han er færdig. Der er dukketeater på gaderne, der er mime-teater kombineret med jazzmusik på et teater. I øvrigt meget i tråd med noget af det, vi arbejder med på højskolen. Og så er der jo selvfølgelig multimeshows, Laterna Magika. Fantastisk at opleve når man selv har prøvet at lege med genren. Sådan kan det gøres. Eller jazz-kulturen. Det føles som om en tidligere undergrundskultur nu eksploderer med et hav af koncerter med højt niveau og et fantastisk lydært publikum.

Vaclav Havel ??

Meget af det lærte vi først at kende undervejs og ofte lidt tilfældigt, og desværre gik de fleste elever også glip af hovedparten, og var så overladt til

andre af Prags aftentilbud - diskotekerne. På det jeg besøgte, vrimlede det med unge mennesker. De eneste, der kunne tale tjekkisk, var foruden serveringspersonalet en stor, stresset og snusket dørvogter, der havde nok at gøre med at lukke vestens unge ud og ind. Mange døddrukne, og jeg bilder mig ind, at jeg kunne genkende flere af dem fra et tidligere møde. Da gik de bag en spraglet paraply. Det var for meget, også for vores elever. Optrækkeriet var gået over gevind. Her kunne en syttenårig sagtens drikke en halv tjekkisk månedsløn op på et par aftener.

På den baggrund er det måske forståeligt, at mange af vores elevers eneste mål i Berlin var at finde en Mc. Donalds burgerbar. Tilbage til civilisationen - eller hvad?

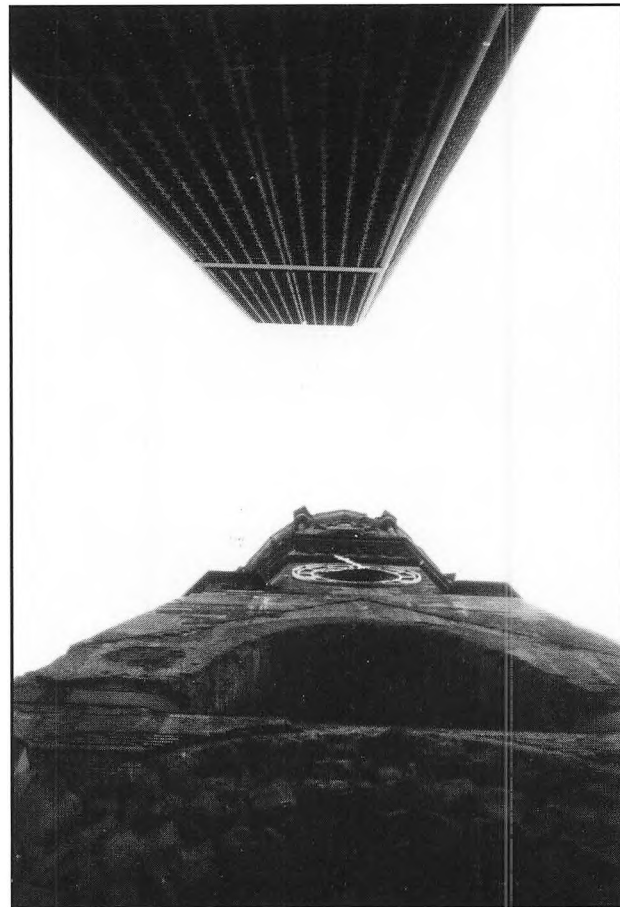
Prag er fantastisk. Jeg tog selv derned igen i juli måned for at nyde den smeltedigél, som byen på mange områder er. Jeg er stadig i tvivl om, om jeg synes, at det er en god idé at lave studietur/lejrskole til byen, men et par velmente råd hvis nogen skulle vælge at gøre det:

Send for det første et par stykker i forvejen. Lad dem skaffe et overblik og billetter til noget af alt det, der netop passer til den aktuelle gruppe.

Etablér grupper der sammen kan besøge netop det, de har lyst til. Det kunne sagtens tage udgangspunkt i fagområder, man arbejder med til daglig.

Tag eleverne ved hånden og vis dem alt det, der fascinerer os.

Det er der alt sammen - i Prag.

Berlin

Foto: Mette Jensen, efteråret 91

Foto: Bo Skipper Andersen

At erkende

Signe Liv Sørensen, foråret 91

At erkende er ikke at blive overbevist.

At blive overbevist er når en eller anden voldfører dit synspunkt, og vælter sit eget ud over dig, så du til sidst glemmer eller fornægter din egen mening og erklærer dig enig.

At erkende er, når indtryk, erfaringer og andres meninger, kombineret med din egen viden, langsomt men sikkert får en ny form.

Når du begynder at kæde hønseringene, som er alle de informationer, du får ind, sammen og tingene får sammenhæng.

Så hver gang en lille kæde i kaoset af hønseringe bliver sat sammen med en anden lille stump, er det at erkende.

Højskole - et familieanliggende ?

I de danske højskolars snart 150-årige historie har det nære, det hjemlige og det personlige været et vigtigt kendetegn. Enhver højskole havde sin selvrespekt plantet i et fællesskab der måtte omfatte alle elever og alle medarbejdere, også sådan at ægtefæller og børn naturligt hørte med i billedet. Ja, højskolerne var vel nærmest utænkelige uden denne sære atmosfære af "at være som én stor familie" ?

Vi har sat os som mål i årets Egåbog at komme ned i flest mulige lag af det der ligger i overskriften, sådan som det på godt og ondt ser ud herfra hvor vi står - midt i hverdagen på Egå Ungdoms-Højskole, i 1991.

Vi har bedt enhver vælge at skrive om det man fandt væsentligt - ud fra overskriften, og uden at vide hvad andre ville skrive.

De følgende 12-13 indlæg repræsenterer lærer-, pedel-, køkken-, ægtefælle-, børn-, højskoleelev- og forstandersynspunkter. Men nok så vigtigt er det at de belyser emnet i mange variationer: alment, sociologisk, pædagogisk, historisk, og ikke mindst personligt.

Vi har bedt om korte indlæg - men også om at man kalder en spade for en spade - og gerne graver dybt med den. På den måde tror vi nemlig at disse overvejelser vil være nyttige og interessante både for os selv og for andre.

Måske kan vi med dette endog byde på et væsentligt bidrag til debatten om højskolernes identitet !

Min højskolefamilie på Egå

af Jesper Gilbert Jespersen
højskolelærer siden 1984

Rejser du mod nord fra Århus, kommer du til min lille ø på bakken i Gl. Egå. Her er der udsyn over det ganske landskab, køer og heste på markerne og byen med dens fristende fangarme.

Det er nu li' godt det samme, for vi har det hele her: Livet med hinanden, den gode mad, kulturen, der kommer til os, en masse ting at lave med mening i,...kort sagt: "familien".

Faktisk har vi det så godt, at vi må rejse udenø's en gang i mellem for ikke at blive os selv nok. Det kunne jo ende med åndelig indavl. Men så ta'r vi da også ud et par gange om året til generalforsamling, højskolekonvent og såd'n. Der møder vi fjerne slægtninge i vor store højskolefamilie og hører hvordan de har det. De store spørgsmål ved sådanne lejligheder er altid dét med husholdningspengene, opdragelsen og om det nye kuld, er stort nok.

Som regel bli'r vi rævestolte over den måde, vi har fundet frem til at tackle tingene på. Vi synes vi gi'r det nye kuld de bedste betingelser for at udvikle sig. De får det modspil de skal ha' og lov til at prøve en masse, så de bli'r klogere på, hvad de vil og kan, når de skal til at flyve fra reden.

Alt er som det skal være: De prøver grænser. Og hvad er mere oplagt end f.eks. at ryge hash? Men vi går straks løs på problemerne, så snart vi har

Medarbejdergruppebillede - med familie

opsnuset dem og får det hele at vide, for - som vi siger - det er jo dybest set et spørgsmål om at kunne se hinanden i øjnene, at ha' sammenhæng i det vi siger og gør, og uden troværdighed kan vi jo slet ikke lave højskole!

Men det skal være et trygt sted, det her. De skal vide, hvem vi er. Og inden længe har de også lært os at kende som en flok festoriginaler, hver med sine systemer, ideer, måder at gøre tingene på.

Det er vist et generelt problem indenfor opdragelse at finde "fælles fodslaw", eller konsekvens. Vi ta'r derfor ca. hvert 1½. år ud for at finde vore fælles platforme, dvs. vi får kridtet de

aftaler op, som vi må være fælles om, for ikke at man skal blive alt for forvirret over de forskellige svar, vi giver.

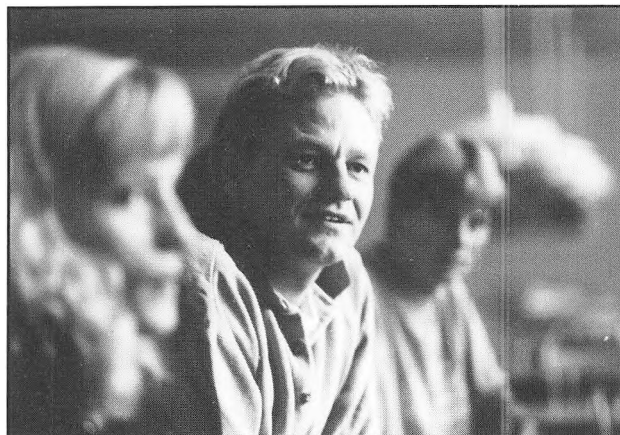
Når brisen fra tidens strømninger blæser op, åbner vi vinduerne på vid gab, mens vi forsøger at holde på hat og briller - åndelig talt. Hvad var mere naturligt end at prøve at lave et **fremtidsværksted**, da vi tog på vores sidste internat-tur for at finde nogle problemer at løse?

Vi gravede og fandt en del. Fra **kritikfasen** ku' jeg nævne (topscorerne):

1. Tryghed, tillid Bange for at sige noget dumt
For pæne
Det personlige islæt
2. Ånden For meget klynkeri
Fleksibilitet
Kritikangst
3. Styringsgang Fleksibilitet
Stress i det forudsigelige
Omstændelighed
4. Familieliv At sige fra
5. Højskoleansat Pedeller/praktisk personale
tilbage til højskolearbejdet
Frustrationer
Stigende gennemsnitsalder

Disse vendte vi i fantasifasen til positive utopier og fandt i **virkeliggørelsesfasen** realistiske bud på nye positive måder at gebærde sig i dagligdagen. Således beåndet med hver sin **problematik** tog vi hjem for at gøre højskolen bedre. Dette med **bedre** er for øvrigt et nøgleord: Undervisningen, omgangsformerne, marathontjekterne, gl. elevmødeprogrammerne, - det bli'r efterhånden svært at slå - os selv.

Vi vil jo gerne, at hvert kuld skal opleve at verden er ny, at mulighederne står åbne. Det er snart 5 år siden, den sidste medarbejder rejste ud (Er de seneste kuld blevet barnligere, eller er jeg blevet ældre?). Efterhånden er vi stødt på flere og flere løftede øjenbryn, hver gang vi som en freudiansk fortaleser henviser til plejer, når vi skal forholde os til en ny ide. Det har affødt spænden

de demokrati-diskussioner. Og gjort os ekstra opmærksomme: "plejer er død!".

Enhver god familie bør have sig en "patriark". Sådan én har vi osse. Der er mange måder at sprede sin ånd på, og vi er glade for, at det her foregår ved det gode eksempel og en kolossal tillid. Det giver frihed og mod på at prøve noget nyt. Den flade struktur gør os alle medansvarlige for, at der sker noget godt. Da vi selv bestemmer, hvad der skal ske, har vi på en måde hver især os selv som den nådesløse arbejdsgiver, vi skal lære at sige fra overfor. Og det er ikke altid lige let.

I min højskolefamilie får vi derfor set en del til hinanden: Selvfølgelig ved de store familiebegivenheder, bryllupper, konfirmationer, sølvbryllupper, men også "almindelige" fester, kultur-, pejse- og højskolesangbogs-arrangementer, ved formiddagskaffen, til medarbejdermøderne, aftenmøderne, udvalgmøderne, undervisningen, samarbejderne på kryds og tværs, rejserne, hytteturene, når vi spiser, sludrer, diskuterer, laver revy, spiller

musik, ..fodbold,..ses i køkkenet, på kontoret, ..og Gud,...nu får vi endog snart et lærerværelse!

Og så går vi de 10 m. hjem i parcelhus-ghettoen, som hvert forår forvandles til "Kolonihaveforeningen Hyggebo", når vi vimser rundt og bytter trillebøre og stauder,..

Intet under at vi, når vi endelig når sommeren, har brug for ferie - fra hinanden.

Og der får vi jo en dejlig lejlighed til at hilse på den anden familie, ægtefællen og éns egne børn.

At være eller ikke at være

af Torkild Holst

pedel på skolen siden 1981

Har man valgt højskolejobbet, har man valgt for hele familien, både for børn og bedsteforældre - det er uundgåeligt. Det er i alle tilfælde svært at adskille højskole og familie uden at få samvittighedskvaler.

Bor man som os midt i det hele, og begge er ansatte, ligger privatlivets fred vel på den indvendige side af døren med nedrullede gardiner eller helt væk fra stedet. Du kan jo ikke undgå at blive konfronteret med højskolen, uanset om du handler i Kvickly eller Føtex.

Ethvert arbejde har sine omkostninger. Om man vil det eller ej, så er højskolelivet en måde at leve og være sammen på. Men hvad er det som år efter år gør, at man lader sig rive med, begejstres og trættes af de ting, som vi alle sætter os for at nå? Hvorfor ikke sige fra? Erfaringen viser jo hvor og hvornår det hele brænder varmt.

Er det fornemmelsen af liv? Den evige bevægelse mod noget nyt?

Fornemmelsen af at være i verdens centrum? Eller er det uforudsigeligheden i en spændende hverdag?

De dage, hvor man ønsker sig væk herfra til et andet arbejde, stiller man idealer op for det nye, og af disse er aldrig lønnen først - nej den kommer langt nede på listen, men altid:

-Tryghed

-Frihed under ansvar

-Plads til at dumme sig

-Plads til eksperimenter

-Plads og rum til dine børn

-En tillidsfuld ledelse

Alle disse krav kan opfyldes på vor skole - det bør vi værne om. Ikke ved at sætte os ned, og lade tingene gå af sig selv, men ved hele tiden at holde hinanden til ilden og forny os sammen. Samt trække gardinet ned når man føler, der er behov for det, om ikke andet så for familiens skyld. Så når vi længst med det, vi alle gerne vil: at skabe en god højskole i en munter og meningsfyldt verden.

Ingen at snakke med

af Peter Mikkelsen

ægtefælle til Anne, bosat i Egå siden 1989

Hvis det er vigtigt at føre et regelmæssigt liv med familien, er det ikke lykken at bo sammen med en højskolelærer. At være gift med højskolelæreren

Anne er ensbetydende med at skulle tilbringe mange, lange, kedelige aftner foran fjernsynet: Anne er jo alligevel til møde.

Annes arbejde forekommer som en uendelig møderække kunstfærdigt afbrudt af undervisning i akrobatiske øvelser.

I stedet for det regelmæssige liv tilbyder højskolen :

Bofællesskabsagtige boligforhold til fornuftig pris. Det er dog ikke bofællesskab i vanlig forstand, f.eks. behøver vi ikke at lave noget af det praktiske arbejde, det bliver bare udført.

Skiferie i Norge, og sejltur i Holland.

Fri adgang til værksteder, idrætsanlæg.

Højskolelivet er rigt varieret; men bestemt ikke kedeligt. Vi bliver nok svære at slippe af med.

Hver dag er ny

af Pernille Gilbert Jespersen
højskolelærer siden 1984

Vi er i den situation, at vi er 2 ansatte i familien på kvota 0,75 og 0,85. Masser af højskolefolk vil jo grine højt af det at være kvota-ansat, for hvordan er man deltids på det sociale, møderne, og alt det fælles der gør det spændende at være højskolelærer, og som tar' en masse tid. Ikke desto mindre er vi glade for dette valg, fordi det giver os bare lidt mere tid at flexe med, og det er nødvendigt med 2 børn på 3 og 5 år.

Undervisning og forberedelse tager selvfølgelig sin part af tidskagen, men det er alle de udefinerede opgaver som fylder det meste. I elevhusene, udvalgene, fagafslutninger, projekter,

koordinering. Jeg tror ikke det er muligt at lave en arbejdsbeskrivelse for et højskolejob - og det mener jeg heller ikke man skal. Man må affinde sig med og prøve at nyde alt det uforudsete, for det er det der fylder det meste.

Man må prøve at være tilstede og bidrage med det man nu kan - vi skal ikke alle påtage os alle opgaver, vi er gode til forskellige ting, og må fordele vores talenter og tid.

Måske kunne man foranlediges til at tro at "det udefinerede" kunne få folk til at overlade ansvaret til andre, men jeg tror på det modsatte; netop "det udefinerede" får medarbejderne til at påtage sig ansvar og føle sig som en del af fællesskabet!

Fornylig hørte jeg om et nyt begreb: Aftalefamilien - fra dag til dag planlægger man, hvem der gør hvad og hvornår. Henter og bringer, køber ind, vasker tøj og arrangerer.

Den ramte godt nok plet! Det med den spontane arbejdsfordeling i familiens skød er godt nok en forlængst passeret tidsepoke. Ikke blot planlægger vi fra dag til dag, men har også et ugemøde, hvor vi checker hvordan ugen bliver, samt jævnlige måneds og lang- tidsplanlægningschecks. Sådan havde jeg egentlig aldrig forestillet mig at vores familieliv skulle blive! Så må man jo sluge kamelen - og det gør jeg såmand med glæde.

De uregelmæssige arbejdsforhold, som jo kræver planlægning, giver også en stor fleksibilitet og det tror jeg er sundt - ihvertfald for vores familie. Man har selv indflydelse på sine arbejdstider, og kan nogen gange presse opgaverne sammen, for så at holde fri lidt. Det fik vores børn da glæde af, da vi valgte at give dem 3 mdr. orlov

De seks store drenge bagerst er fra venstre Simon og Anders Madsen, Jens Peter Johnsen Nielsen, Janus Christensen, Rune Schmidt og Rasmus Bruun. De to piger længst til venstre er Liv Schmidt og Dagmar Mogensen. De fem i midten er fra venstre Emil og Anna Lindeløv Vestergaard, Anders Bruun, Jesper Mogensen og Troels Madsen. De små forrest er fra venstre Laura Mikkelsen, Josefine Gilbert Jespersen, Mikkel Vorre Holst, Oscar Gilbert Jespersen, Anna og Albert Stein Ankerstjerne og Morten Vorre Holst.

fra daginstitution. (Dog kun 6 uger i arbejds-
tiden). Til gengæld løber man så temmelig stærkt
på andre tidspunkter, men altså bare at have den
mulighed for at samle og sprede - det er godt!

Vores forældre har da også vænnet sig til at
blive tilkaldt fra Kbh. når det presser på. Til
familiesammenkomster er der tit mindst en af os,
der må rende lidt til og fra. Det kan selvfølgelig

Himmelrumshoppet

være irriterende og give uro, at det er sådan. Men jeg vil vove at påstå, at højskolebørn ser deres forældre mere end folk med regelmæssig arbejdstid. Til gengæld er vi nok mindre hjemme samtidig - og det at have nye "spændende" barnepiger og drenge har udviklet sig til en hel sport. Ak ja, man må sno sig, sagde ålen.

At være højskolelærer er ikke et job, men en livsstil og kan man lide "uregelmæssighed" på enhver måde, har man fundet det bedst tænkelige arbejde. Selvom jeg efterhånden har været på Egå i 7 år, synes jeg at hver dag er ny.

Adskillelse af arbejde og fritid er for mig ikke noget der er, men noget man må lære at tage sig.

For mig er det egentlig kun nødvendigt f.eks. på grund af børn, sygdom eller en svær personlig periode. Hvis man virkelig ikke kan holde ud at se eet øje, er man næsten nødt til at tage væk et par dage, og koble helt fra. Men jeg synes jeg er blevet bedre til at lægge problemerne på skolen - glæderne tager jeg med hjem.

Jeg tror man er nødt til at lære at adskille, hvis man ikke helt vil opsluges. Det er vigtigt at holde en livline til samfundet uden for højskole-øen, til venner, interesser, inspiration. Ellers kan man ikke blive ved at forny sig, eller bare følge med, og det mener jeg er livsnødvendigt for at være en god højskolelærer.

Et familieanliggende ?

af Ann Villadsen
ansat i køkkenet siden 1988

Nej ikke her! Min mand og jeg er ansat to forskellige steder, og det er vi begge utrolig godt tilfredse med. Vi synes, at det er en klar fordel at være ansat forskellige steder, og mener, at det kan give inspiration i dagligdagen. Jeg er fuldtidsansat, bor ikke på skolen, og er ikke ansat på kostskolebetingelser. Jeg lever et rimeligt struktureret liv, og trives bedst med det.

Jeg har valgt ikke at blande arbejde/højskole og mit privatliv sammen - i mine øjne vil det give alt for meget "rod" i forhold til vores måde at være familie på. Mit familieliv kommer altid i første række, og derfor deltager jeg ikke i det sociale liv

på skolen ret tit, men når jeg gør, gør jeg det med glæde.

Jeg ved, at jeg har en checket arbejdsdag i forhold til andre på stedet, men jeg har det bedst med at vide, at jeg altså møder kl. 7 og går hjem f.eks. kl. 14. Det betyder også, at jeg kan lave aftaler - og overholde dem.

Jeg ville have store problemer med at bo på stedet. Jeg synes, det er rart at cykle hjem, og så er det altså nogle andre mennesker, man har som naboer, og atter andre som er kolleger.

Som jeg ser det, må det være utroligt stressende, at være højskoleansat (kostskoleansat), hvis man stadig vil dyrke en omgangskreds uden for skolen, hvis man vil deltage aktivt i lokalsamfundet i skole, børnehaven o.s.v. Jeg har svært ved at vælge alle disse ting fra fremfor højskolen, og begge dele i længere tid er uoverskueligt.

Som udearbejdende ville jeg nødigt skulle deltage i højskolelivet mere end jeg gør, også ud fra et princip der hedder, at vi ikke vil have barnepige til bores børn på hverdagsaftener. Dette vil nogle kostskoleansatte sikkert kalde luksus, men for os som familie er det vigtigt at kunne give hinanden rum og plads til andre udfoldelser end arbejde, uden at det går ud over børnene.

Dette lyder måske surt, men det er det ikke. Jeg har en utrolig fri og god arbejdsplads, søde kolleger o.s.v., men det er og bliver mit arbejde, og ikke mit liv.

Højskolen - et familieanliggende?

af Erik Pill Christensen
højskolelærer siden 1970

Jeg føler spørgsmålet relevant og nærgående. Min baggrund for at besvare det er 20 års ansættelse på Egå Ungdoms-Højskole samt en tæt kontakt med andre højskoler bl.a. via mit bestyrelsesarbejde i Danske Folkehøjskolars Lærerforening siden 1982.

Her lavede vi i 1988 i samarbejde med Arbejdspsykologisk Afdeling en undersøgelse om højskolelæreres arbejdsmiljø.

Personligt har jeg i løbet af de 20 år været nygift højskolelærer, med en først studerende, senere udearbejdende kone, fået 2 herlige drenge på i dag 16 og 20 år, blevet skilt, boet 7 år alene med 1 barn og nu på 4. år etableret i en dejlig kernefamilie med 2 drenge på 10 og 16 år. Vi bor i tjenestebolig på højskolen og min kone er udearbejdende.

At bo og arbejde på en højskole er spændende, det bliver aldrig trivielt, idet nye tanker og nye mennesker hele tiden udfordrer én i arbejdet. I perioder kan de øjeblikkelige udfordringer dog gribe om sig og tære så meget på éns overskud, at det giver problemer i forhold til de livsværdier,

man ønsker også at kunne praktisere overfor sin egen familie.

Det kan være vanskeligt at udnytte fritiden optimalt såvel som overhovedet at engagere sig i fritidsinteresser eller en omgangskreds sammen med sin familie. Arbejde og fritid bliver ofte sammenfaldende på højskolens præmisser, således at det f.eks. er vanskeligt på en fast ugedag at gå til folkedans med sin kone, men nemmere en gang imellem at forsøge sig i lærerrollen på højskolen med folkedans med sin kone som medhjælper. Men derved opfyldes ikke behovet for sammen at møde jævnaldrende og knytte bånd.

Det sociale liv i lokalsamfundet såsom jazzklub og beboerforening har i en årrække været delvist trukket af højskolens medarbejdere, så det netværk der er opbygget på højskolen her udvides til lokalsamfundet. Når der skal arrangeres møder, må foreningslivet oftere rette sig efter højskolens planer end omvendt. - Men højskolens netværk er også et fint netværk, specielt for de børn, der finder jævnaldrende her. Det kan dog være problematisk at knytte for tætte bånd mellem vore børn og eleverne, da disse kun er her et halvt år. Kammerater for livet må de selv tage på højskole for at finde eller de må tage væk fra "reden" og møde dem andre steder.

Det er meget påfaldende, at få højskolelærere regelmæssigt dyrker fritidsinteresser sammen med familien. Ofte skyldes det, at højskolelærerens fritidsinteresse ikke er sammenfaldende med familiens. Ofte er fritidsinteressen en udbygning af de områder man beskæftiger sig med på højskolen og en yderligere prioritering af dem vil ofte blive på bekostning af familien.

4 ud af 5 højskolelærere oplever splittelse mellem arbejde og familie. Arbejdets karakter kan også give problemer i forhold til det sociale netværk uden for højskolen, angiver 4 ud af 5 højskolelærere, idet arbejdet er en hindring for samvær med venner eller familie uden for højskolen.

Den, set ud fra kernefamilien, dystre tilbage-melding om arbejdsmiljøet på en højskole kunne måske forbedres, hvis man stræbte efter at ansætte flere ægtepar. Men 29% er allerede ægtefæller og i 4% af tilfældene er ægtefællen beskæftiget i andet job på højskolen. Dvs. at 1/3 er beskæftiget på samme arbejdsplads - et usædvanligt beskæftigelsesmønster. Kun 6,5% er hjemmearbejdende medens resten har andet erhvervsarbejde. 2/3 af lærerne bor på skolen eller i umiddelbar nærhed deraf og 2/3 har hjemmeboende børn.

Faren for at højskolen bliver en ø med eget samfundsliv uden for samfundet er markant. Derfor er det sundt for alle parterne, at højskolen får med- og modspil fra de personer i kernefamilien, børn og ægtefælle, som dagligt bevæger sig udenfor højskolelivet.

"Midt i højskolen" hedder den antologi som er udkommet i anledning af Foreningen for Folkehøjskolars 100 års jubilæum. Jeg hæfter mig her afslutningsvis mere ved titlen end indholdet i bogen. Den nærer mine tanker om at højskolen har indbygget en selvforstærkende effekt, der uvilkaarlig bringer skolen med den form i centrum. På omslaget til bogen står "Verden midt i højskolen" og "Højskolen midt i højskolen". Men skal livet gives næring til at bære samfundet videre må

højskolen vise interesse for livet der omgiver den, ikke kun det storpolitiske men også det nære. Omgivelserne har brug for på skift også at være midtpunkt på egne betingelser så højskolen også bliver et familieanliggende midt i - og udenfor højskolen.

Børnetimen

af Jan Ankerstjerne og
Anna og Laura, der begge går i børnehaveklasse

Hvad er det bedste ved at bo på en højskole ?

Anna: Det bedste er at der er så mange børn.

Hvad er det værste ?

Anna: Når de ikke er hjemme.

Laura: Og det er dårligt fordi der er så mange elever.

Anna: Når vi skal over og spise.

Hvorfor det ?

Anna: Fordi der er så mange elever.

Anna: Jeg har noget mere. Det er bedst at se Palle og Polle og Ruth.

Laura: Ja, det er bedst at se børnetime.

Indtryk fra sidelinien

af Anders Lindrup Madsen
højskolebarn siden 1971

Det at være opvokset som højskolebarn har bragt både goder og onder ind i mit liv. Jeg er istand til

at indgå i en større sammenhæng, et fællesskab, uden de værste bekymringer. Jeg kan samtidigt bibeholde min egen person i en sådan situation, men det er ikke en ubetinget positiv ting. Det sker nemlig helt ubevidst at jeg lægger en distance mellem den ydre verden og min egen person. Det hænger sammen med at jeg som lille dreng har løbet og suget til mig fra lærere og elever. Da har jeg lagt mærke, helt ubevidst, at lærerne og mine forældre har lagt en distance mellem sig selv og eleverne. Det har de selvfølgelig gjort for at værne om deres eget privatliv. Det har jeg som lille knægt ikke kunnet gennemskue, men bare taget til mig som gyldigt. Derfor har jeg haft svært ved at knytte tætte bånd med mennesker jeg møder udenfor højskolen.

Dengang behøvede jeg heller ikke at lede efter kammerater udenfor denne skole, fordi børneflokkene altid har været stor her på stedet. Så kan man tendere til at blive enspænder i livet udenfor højskolen, hvilket er svært at gøre som barn og ung, hvis man ikke har styrken til det. Det havde jeg ikke til at starte med.

I kølvandet på det kommer så det faktum, at det tit kan være svært at definere ét bestemt tidspunkt hvor ens forældre (i det her tilfælde Elo) faktisk har fri fra arbejdet.

En typisk situation :

kl. 18.00 : SPISETID

kl. 18.03 : Er der nogen der ved hvor Elo er ?

kl. 18.07 : Anders, ring lige ud på kontoret !

kl. 18.10 : Simon, stik lige ned i trykkeriet !!

kl. 18.15 : Nåh der er du endelig, vi er ellers ved at være færdige. Hvor var du henne?

Elo : Jeg sad lige henne og redigerede lidt video for nogle af eleverne.

Det kan koges ned til at man som barn kan føle sig svigtet og føle at man ikke kender sin far, og ikke ved hvor han er når man har brug for ham. D.v.s. at man som højskolebarn let kan føle sig slemt klemt og glemt.

Nu skal det ikke være det rene alvor og dødens dal det her. Derfor vil jeg slutte med at sige, til trods for de sække jeg her giver udtryk for, at jeg skal slæbe med mig ud i livet, så er jeg da også blevet velsignet med sækkevogne i form af at være istand til at samarbejde med andre på tværs af kløfter, det være sig kultur, religion, politik, alder og deslige. Det gør nok at jeg både socialt og arveligt tilhører den store familie man også kalder Højskolen, med de goder og onder det fører med sig. Og det er jeg da bestemt glad for.

Det skal lige siges at jeg ikke har snakket med nogen af de andre børn her på stedet om dette, og deres mening er også værd at høre på, fordi den forhåbentlig er en anden.

Sølvbryllup med Højskolen - næsten

af Åge Johnsen og Inge Nielsen
bosiddende i Egå siden 1981

Vi startede i 1967 på Nørgaards Højskole i Hadsten, var derefter på Den lille Højskole i Hobro og er nu på Egå.

Vi var begge lønnede højskolefolk i Hobro. På de andre to skoler har en af os arbejdet uden for skolen.

Når man reflekterer over et så langt "ægteskab", er de positive oplevelser langt i overtal. Ellers var vi brudt ud: Højskolen bliver ingen vane.

Men der er selvfølgelig ulemper: privatlivet bliver tit overskygget af arbejdslivet, her tænker

vi især på børnene. Højskolen kan blive for isoleret i forhold til det omkringliggende samfund.

Sidstnævnte har ikke været det store problem, fordi en af os, det meste af tiden har arbejdet uden for Højskolen. Her har vi brugt vore erfaringer fra Højskolen: Det at arbejde i et fællesskab, at tage hensyn til andre, at tage ansvar, at lade andre gøre det samme, at lytte, at udfolde sig, at

Set udefra, kan det virke lidt ensporet at man bruger så meget af sin tid på- og går op i sit arbejde. Vi har heller ikke samlet så mange venner op. Fritiden er brugt på vores unger og på os selv. Skal der lades op, slappes af og festes, er det ofte sket "på skolen".

Det kan virke "gammeldags" at knytte sig så meget til sit arbejde og sin skole. Vi mener det er en god tradition, som er et bærende element i Højskolen og med rødder langt tilbage. Højskolen har for os stort set været et billede af sin tid. Har været trofast mod sin tradition, men samtidig været åben for nye impulser. Det er en vanskelig balance, men vi synes det fungerer nogenlunde. Vi kender ingen steder, hvor vi tror vores familie kunne trives bedre; hvis vi gjorde, var vi draget derhen!

Mine nye venner?

af Malou Rasmussen
Elev, efterårsholdet 1991

De mange mennesker sidder omkring mig og fortæller om deres baggrund, hvad de føler og tænker.

De er meget modige alle sammen. Mon vi alle sammen har ondt af de, som har det svært i livet, eller tænker vi kun på os selv?

Skal alle disse mennesker være mine nye venner, kan de mon acceptere den person, jeg er?

Eller bliver jeg langsomt lukket ude af den store flok, som sidder og stirrer på mig med deres store øjne?

Er alle disse mennesker mine nye venner?

Digtet fortæller meget om den følelse, jeg havde, da man skulle smide masken og vise hvem man virkelig var. Når jeg tager på højskole, er det

fordi jeg søger nogle nye horisonter, vil prøve på at finde mig selv også i forhold til andre mennesker.

Prøve på at finde de sider i mig selv, som jeg ellers aldrig tænker på. Bevise overfor mig selv at ikke alle er egoistiske og at man godt kan fungere sammen med andre mennesker.

Det er lidt en følelse som at blive født påny! Du er nøgen fra første dag, du må overveje hvad du vil have folk til at tro om dig. Du må have et åbent sind og være imødekommende.

En stor "familie" opstår imellem elever og lærere. En "familie" som gerne skulle kunne fungere. Jeg tænker på, hvad jeg har gjort for at fortjene et så godt forhold til elever og lærere på Egå Ungdoms-Højskole.

Det var min beslutning om at turde springe ud i noget nyt og ukendt. Der er konflikter, men konflikter er til for at blive løst, og det synes jeg, at alle klarer helt fint.

Jeg kan mærke en udvikling hos mig selv og andre i positiv retning, vi lærer at forklare og stå inde for det vi siger, have vores egen mening, hvad jeg føler kan være svært ude i det "virkelige liv".

Vi har formet vores eget lille samfund, et samfund som vi alle har stor betydning i.

Når opholdet lakker mod enden vil jeg vide, at jeg har fået venner for livet, hvilket betyder enormt meget for mig, da mit instinkt siger mig, at det kan være svært at komme tilbage til stress og forventninger.

En huslærers overvejelser

af Sus Lindeløv
højskolelærer siden 1982

Som huslærer står jeg som den voksne blandt 12 stk. 17-18-årige elever, der for første gang er sluppet hjemmefra. De er på vej væk fra deres første familie og står i et midlertidigt familiemæssigt tomrum inden de om få år sandsynligvis vil etablere sig i deres livs anden familie.

Der er tid til at se sin gamle familie lidt på afstand og for alvor gøre erfaringer med den nyvundne frihed sammen med andre unge. Der skal være plads til at være alene og have kærester, identifikationer og afstandtagen, drømme og virkelighed.

Samværet med kammeraterne er særlig vigtigt for vor generation af elever. De er vokset op i en familiestruktur, hvor familien mere og mere er blevet et udgangspunkt frem for et samlingspunkt. Vores elever er børn af "kalenderfamilier",

hvor familiemedlemmerne er spredt ud i hver sin hverdag med hver sine fritidsinteresser.

Højskolen er et samlingspunkt, en hel hverdag, et fællesskab hvor eleverne arbejder, bor og lever sammen, hvor arbejde og fritid ikke er specielt adskilt og hvor eleverne kender til de fleste områder af de andres liv her og nu. Elevhusene er de 6 kerner i dette fællesskab.

Lugten i bageriet

Som huslærer er jeg den voksne, der skal formidle skolens regler og normer fra rengøring til misbrug af alkohol. Jeg er også den nærmeste til at hjælpe med praktiske og personlige problemer. Jeg oplever, at eleverne har brug for mig mere som deres bagland end som frontfigur, mere som en voksen de kan diskutere holdninger med end en opdrager, mere som én der giver tilbagemeldinger og reagerer, end en skråsikker og kontrollerende voksen.

Jeg synes jeg har en vigtig rolle som katalysator for at eleverne selv lærer at forvalte deres liv sammen. De skal være selvhjulpne så langt hen ad vejen som muligt. Det de har brug for, er hjælp til at få kastet lys på processen i deres samvær, så de bedre kan få øje på hvad det er der foregår. Hvordan er de overfor hinanden, tør de tage deres irritationer og konflikter op, luften deres forskellighed og fordomme, hører de efter, hvad de andre siger osv. Kort sagt: sætte ord på hvordan lugten er i i husets privatliv.

For mig er det en stor udfordring at få et fællesskab i et hus til at fungere. Sætte tempoet ned, give eleverne tid til at finde ud af hvordan de

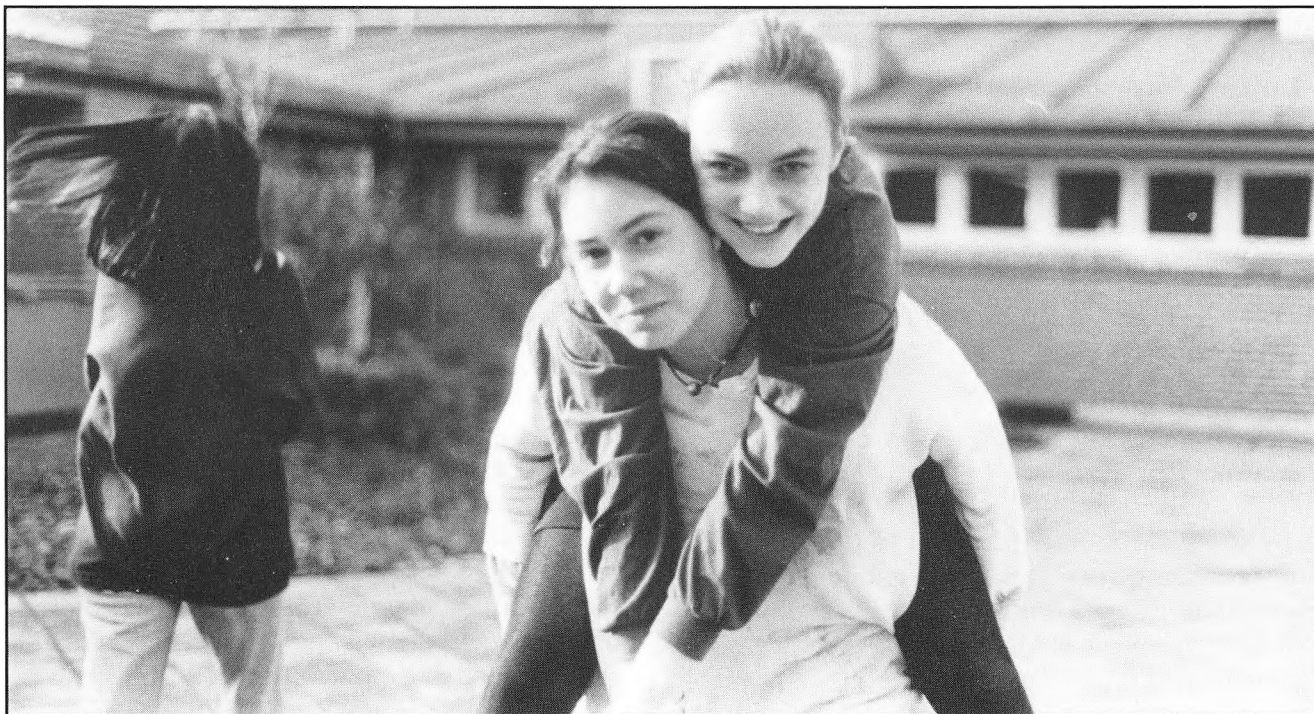
dybest set ønsker at leve deres liv sammen. Hvis først dette fungerer er det let at lave god højskole.

Men jeg synes det er krævende at være en god huslærer. Jeg bliver ofte konfronteret med mine egne svagheder når jeg f.eks. mister tålmodigheden med en elev, der ikke kan finde af at vælge fag. Først bagefter bliver jeg måske klar over, at det blot dækker over hendes nervøsitet for at komme på et andet fag end slyngveninden. Min tålmodighed er irriterende nok ofte specielt lav, der hvor mine egne skavanker bliver berørt.

Omvendt er det farligt at være for "pædagogisk" ved hele tiden at have øje for, hvorfor den enkelte nu reagerer sådan, og nå at planlægge en "taktik" for hvordan man bedst får vedkommende videre. Jeg har tidligere fået stukket i skoene at jeg er lidt for "pædagogisk" og forsøger derfor at reagere mere umiddelbart. Det har blot den ulempe, at det er blevet sværere at holde mig selv udenfor. I stigende grad mærker jeg hvordan den åbenhed jeg har været med til at skabe blandt eleverne også rummer en åbenhed overfor deres reaktioner på mig.

Vores kvalifikationer - vores personlighed

Hver især udfører vi arbejdet som huslærer på vores egen, helt personlige måde. Vi reagerer ud fra de erfaringer vi har erhvervet os gennem højskolelivet og vores opvækst og liv ivotrigt. Vi kan hver især gøre tingene i huset på den måde vi nu finder rigtig. Lade konflikter komme til overfladen eller glatte ud, tage runder eller lade være, indlede dybe, personlige samtaler eller komme på

på hyggevisit. Og så må eleverne leve med, at vi er så forskellige som vi er.

Denne personlig tilgang er en af højskolens vigtigste kvaliteter, og jeg tror det er en af grunde til at højskolen som skoleform overhovedet overlever.

Det sjove er at vi synes at det at være en god højskolelærer er noget vi pr. automatik bare skal kunne, efter et par år i højskolen. Det selv at have været ung, selv at være menneske, kvalificerer os automatisk til at kunne etablere et favnende, givende fællesskab mellem 12 tilfældigt sammen-

satte unge mennesker med alt hvad det indebærer.

Jeg synes vi skal udvikle en faglighed, en viden på kostskolesiden tilsvarende vores viden på undervisningssiden, i køkkenet, på pedelområdet osv. De hastigt ændrede normer gør det nødvendigt også at kunne forbedre vores kvalifikationer til at løse de sociale problemer vi støder ind i. Antallet af skilsmisser taler sit eget sprog og viser os at det er væsentligt at etablere gode alternativer til for mange dårlige oplevelser. Vi er de voksne, der har mulighed for at gøre højskolen til

en smeltedigél for en ordentlig måde at leve sammen på.

Kernen i højskolen er for mig at styrke elevernes selvværdsfølelse, og give dem en oplevelse af et positivt fællesskabs muligheder mellem hele mennesker i en hel hverdag.

Bordet rundt

af Elo Madsen
forstander siden 1980

For bordenden

Der var engang da alles ve og vel på højskolerne stort set ahang af én person: forstanderen. Som enerådende patriark satte han tonen, ånden på stedet. Hver enkelt medarbejder og elev kendte sin plads og vidste hvor grænserne gik. Det var samme mønster man kendte fra sit hjem, sin 7-årige skolegang og sin arbejdsplads. Det var fatter, husbond, degn, mester, der bestemte. Ham der sad for bordenden og mildt øste op til alle.

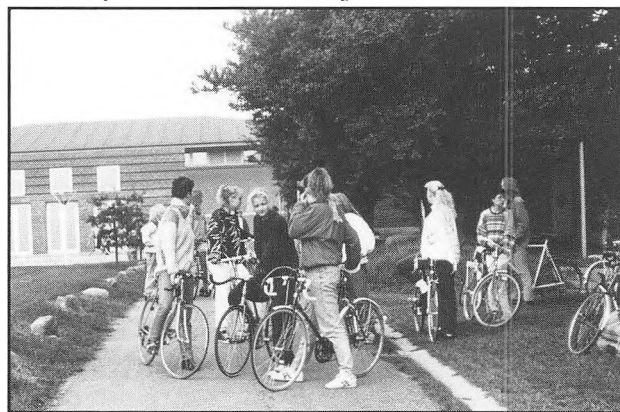
Det behøvede imidlertid ikke at gøre den enkelte person ansvarsfri eller initiativløs. Som bekendt blomstrede de folkelige bevægelser ivrigt på den tid. I fællesskab rejste man friskoler, højskoler, andelsmejerier, brugsforeninger, forsamlingshuse og meget mere, og initiativtagerne kunne være såvel husmænd og småhåndværkere som gårdmænd. Fællesskabet var - for den fælles sags skyld - åbent over for den person der havde talent, vilje og evne til at sidde ved en bordende. Til gengæld havde man knap så meget

sans for det fælles ansvar overfor stakler og fattigfolk, jfr. Pelle Erobreren. Det var en selvfølge at alle havde respekt for den eksisterende husorden, og at man kendte sin plads i familien, i sognet, i det folkelige fællesskab.

For datidens højskoleelev var der ikke noget nyt i at indgå i en sådan levevis når man kom på højskole. Det var der til gengæld i foredragene, i undervisningen.

Ta' selv bordet

Man lærte at tro på egne kræfter, og det gav som bekendt bonus i form af virketrang, velstand og - efterhånden - velfærd. Men det er jo paradoksalt at mens vi fra begyndelsen af dette århundrede ser folkets samlede velstand stige, ser folkets sociale ansvarlighed stige, og ser folkets demokratiske medindflydelse stige - så går det den modsatte vej med den enkelte persons tilhørsforhold

til familien, til lokalsamfundet, ja til det folkelige fællesskab : Børn sendes på institutioner, ældre

på plejehjem, ægteskaber opløses, landsbyer uddør, og alt for meget overlades til fjerne, multinationale selskaber og administratorer.

Troen på egne kræfter har tilsyneladende den logiske konsekvens at vort samfund blev gjort til et stort ta' selv bord, med de nævnte omkostninger.

I dette samfund modtager vi vore højskoleelever. På et tidspunkt i deres liv hvor der på én gang skal ske fire væsentlige ting:

- 1) barndomsoplevelserne skal udkrystalliseres i en personlighed
- 2) den endelige frigørelse fra forældrene (hvadenten man har levet med to eller en) skal finde sted
- 3) den første selvstændige prøven kræfter med et ikke særligt interesseret samfund har meldt sig
- 4) følelseslivet, forholdet til kærligheden, et andet menneske, skal stå sine alvorligste prøver

Det er næppe opgaver der løses godt ved at man bare overlades til sig selv, uden det tilhørsforhold til familie og venner, som fortidens unge havde. Alle fire opgaver er afgjort også blevet mere krævende i vor tid, med den uendelige vægt vi lægger på at udvikle individets personlighed.

Og der står vi så med vore fag, den velplanlagte undervisning som vi gerne vil have respekt om, det er da den vi holder højskole på! Men i vores iver efter at få undervisningen til at lykkes er vi tilbøjelige til at overse at **fritiden** egentlig rummer de bedste betingelser for at netop de fire ovennævnte forandringer kan udfolde sig.

Vi har givet eleverne et meget tiltrængt familietilhørsforhold i de 6 huse. Hvor der endelig er nogen der lytter. Hvor man ikke står alene med alle sine spørgsmål. Hvor man på godt og ondt er tvunget til at løse sine problemer, tage et ansvar.

Desuden byder stedet på utallige andre kontaktmuligheder, for venskaber, samtaler, åbenhed. Samt et udbud af emner og fag der ofte er i stand til at sætte focus på alle de ømmeste steder.

Men det er rigtignok spørgsmålet om vi i vore dages højskole er tilstrækkeligt rustede til at være stedet hvor eleverne får løst alle disse opgaver. Og det er i hvert fald herfra der påføres en belastning på højskolemedarbejderens eget familieliv, eftersom det er umuligt at forudse og temmeligt svært at begrænse omfanget af dette arbejde.

Ridderne om det runde bord

Det kan næppe undre nogen at disse få højskole-måneder bliver så intense at de ofte får større

betydning for eleverne end flere års forudgående familie- og skoleliv. Det hænger også sammen med den utrolige chance det er med ét slag at komme fri af alle gamle omstændigheder og komme ind i en helt ny, lydhør og interesseret familie.

Det kommer der utrolige ting ud af. Man fristes til at stille spørgsmål ved om vi mennesker egentlig er hvad **omstændighederne** har gjort os til - eller om vi snarere er hvad **forventninger** gør os til ? I hvert fald er det ofte mirakuløst hvad vi kan overkomme når nogen vi sætter pris på, pludselig har høje forventninger til os.

Og modsat får vi vore største nederlag og drænes mest for energi når vore bedste forventninger skuffes. Det sker naturligvis også.

Når tingene lykkes bedst for os i et elevhus, på et undervisningshold eller i medarbejdergruppen er det ikke fordi der har siddet én for bordenden, eller der har været trængsel omkring ta' selv bordet. Men vi har klaret grønærterne i fællesskab - ikke som én stor familie, men som ridderne om det runde bord: i en naturlig forventning om at vi hver især har værdi og betydning for den gode sag, har medansvar for den fælles opgave.

Åbenhed og urørlighedszone

af Eva Olesen
højskolelærer siden 1987

I essaysamlingen SYSTEM OG SYMBOL behandler K. E. Løgstrup blandt meget andet fænomenerne urørlighedszonen og åbenheden, begge for-

stået som helt elementære elementer i vor tilværelse. Om deres indbyrdes forhold siger han (SS pp. 155 ff), og det kan så passende udgøre en slutreplik til denne debat :

"Vist er der en modsætning mellem urørlighedszonen og dens beskyttelse af motiverne og sikring af sagligheden på den ene side - og åbenheden der lader motiverne komme til deres ret for at lade dem bære samliv og samvær på den anden side, men samme modsætning er samtidig med til at bevare de to fænomener - urørlighedszonen og åbenheden - intakte. Vi er så tilbøjelige til at mene, at hvad der er modsat hinanden er uforeneligt med hinanden og søger at udrydde hinanden. Men det er langt fra altid tilfældet. Nok så ofte holder det, som er hinanden modsat, hinanden oppe. Det ene fænomen kan ikke undvære sin modsætning til det andet fænomen. Svinder modsætningen så spændingen aflader, forfalder fænomenerne og bliver, hver for sig, til en karikatur af dem selv. Uden åbenhed bliver urørlighedszonen til tillukkethed, og vi bliver hinanden uvedkommende. Også sagligheden og fagligheden, der består i at lade grundene tælle, går i forfald, de bliver til principrytteri og konsekvensmageri. På tilsvarende måde går det med åbenheden. Uden respekt for urørlighedszonen bliver den til tankeløs og taktløs åbenmundethed."

Højskolefamilien

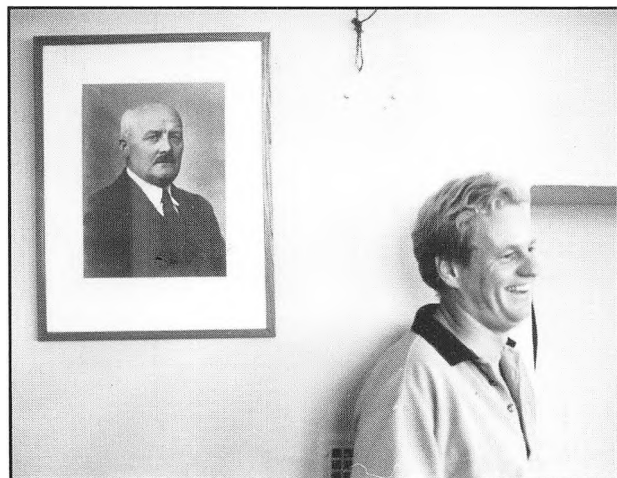
foreningen til Gensidig Ros og Højagtelse

af Finn Lykke Schmidt

Det er efterhånden en almindelig anerkendt psykologisk iagttagelse, at børns afhængighed af forældrene gør det umuligt for dem at opleve forældrene objektivt.

Selv som voksen kan man have alvorlige vrangforestillinger om forældrenes almagt, der ofte antager guddommelig status.

Som konsekvens heraf føler man sig skyldig og

illoyal, hvis ikke man straks undertrykker eventuelle negative følelser og kritik.

Man ser forældrene gennem sine egne farvede briller, så de fremstår som det, man ønsker,

fremfor at se (erkende) dem som de er - på godt og ondt.

En vrangforestilling af denne karakter kan - i værste fald - forvolde alvorlig skade på personligheden og ens forhold til andre.

Og hvad har dette så med højskolen at gøre ?

Jo!

Ikke mindst i dette højskolejubilæumsår er det faldet mig ubehageligt meget for brystet, at der er betænkelig stor forskel på, hvordan den danske højskolefamilie oplever sig selv - og hvordan omgivelserne opfatter den.

Der kunne gives flere eksempler på dette beklagelige misforhold, men tydeligst er det nok kommet til udtryk i anmeldelserne af bogen MIDT I HØJSKOLEN i henholdsvis den almindelige dagspresse og i familiens eget talerør HØJSKOLEBLADET.

Hvor HØJSKOLEBLADET glad og gerne beretter om bogens fortræffeligheder, har vennerne uden for familien åbenbart betydelige vanskeligheder ved at føle samme begejstring.

Således skriver Bo Bjørnvig i Weekendavisen:

"Det har altid undret en tidligere aktiv indenfor højskolen, at et så spændende og morsomt miljø altid i den offentlige debat har taget sig selv så højtideligt og solgt sig selv så dårligt med en blanding af bragesnak og græsrods-præk."

Højskolen lukker sig om sig selv, mener han. Familien er sig selv nok og har åbenbart ikke helt forstået, at skal højskolen fremstå som en spillelevende, naturlig nødvendighed i tiden, nytter det intet blot at trække de gamle cirkusheste ud i manegen igen og igen.

Det er der - som bekendt - ingen fremtidsperspektiver i.

I Politiken spørger Ove Kreisby:

"Har folkehøjskolen en fremtid? Ikke efter denne rodede bog at dømme! Den består af en halv snes forvoksede kronikker, hvis eneste sammenhæng er, at de er skrevet af højskolefolk for højskolefolk."

Fleere anmeldelser med stort set samme indhold kunne refereres, men lad mig blot nøjes med at konstatere, at den jubilerende højskole ikke

nødvendigvis mødes med samme forståelse, som højskolebevægelsen selv prøver på at skabe.

Og det ægrer mig!!

Det ægrer mig, fordi vi, familien, højskolen, højskolebevægelsen HAR meget mere at byde på end koryfæer, florumvunden bragesnak og selvtilfreds indforståethed. Men hvis vi udelukkende søger at retfærdiggøre vor egen eksistens ved at referere til fortidens heltegerninger, mister vi både troværdigheden og omverdenens interesse. Så enkelt er det.

Vi må simpelthen ud af busken for at vise vores helt konkrete og praktiske hverdag frem. Ikke

kun HVAD vi står for. Men også HVEM vi er. Og HVORDAN vi arbejder.

Vi må vise og fortælle om den virkelighed, som bl.a. består af sorger og glæder, brydninger, kamp, sjov og livskraft.

Vi må åbent erkende, at højskolen naturligvis også har - og altid har haft - sine skyggesider og problemer at slås med. Vi må i højere grad end tidligere aktualisere os ind i den nutidige virkelighed ved at fremvise hele højskolelivet, som det udfolder sig.

Hvis ikke dette sker, risikerer vi at have købt en billet til et tog, som allerede er kørt. Og så bryder panikken og familieneurosen for alvor ud.

Foto: Laila Johansen

Sommerkurser for voksne, 1992

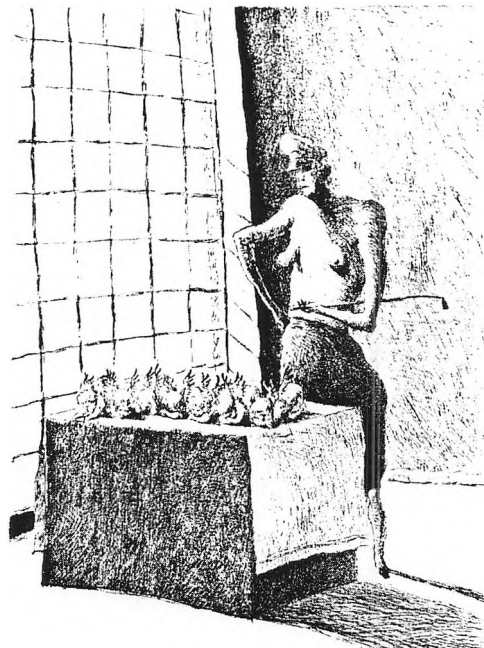
Bodil Marie Thomsen & Jørn Erslev Andersen

Nu har vi snart boet "oppe på bakken" i to år. Takket være en heftig fest hos Pernille og Jesper (april 90), fælles barnevognsture med Maiken, et par bajere i ny og næ med Søren og andre og den slags blev vi hurtigt bekendt med de omkringliggende embedsboliger. Nu er turen så kommet til selveste centret - højskolen. Under en bedre sommermiddag på Fanø slog Søren pludselig ud med armene: "Ku' I ikke tænke jer at være med til at lave nogle sommerkurser på skolen?" Det ku' vi ikke. I hvert fald ikke tage stilling til sådan lige. Men efter en rum betænkningstid er vi alligevel sprunget til - måske ud på de berømte syv favne. Men der siges jo at være gode svømmere på højskolen. Så svømmerne er blandt dem vi for en sikkerheds skyld har allieret os med.

Vi ser frem til dette vores første egentlige møde med højskoleverdenen og håber, at en lille del af den kan have en smule fornøjelse af vores to emneforslag til sommerkurser.

De to kurser skal køre samtidigt i uge ... og ved planlægningen af dem skulle det nok være muligt at lave nogle fællesarrangementer.

Det ene handler om dansk billedkunst på det seneste indrammet af to figurer: Per Kirkeby og Michael Kvium. I de sidste små 30 år er der sket en hel del inden for dansk billedkunst. Fra 60ernes og 70ernes senmodernisme, minimalisme, popart, fluxus og konceptkunst til den såkaldte

Michael
Kvium
1987

'postmodernisme' i 80erne. Det er især den sidste del af denne udvikling, vi vil forsøge at tage op. Kirkeby er med fordi han har stået centralt i hele udviklingen og fordi han har betydet meget for opfattelsen af dansk billedkunst på det seneste - enten som inspiration eller som en, man skulle gøre oprør mod. Hans produktion er kolossal og omfatter ud over malerier også små 50 bøger, mange skulpturer og nogle kortfilm. Hans egen-sindige måde både at være med i og at stå uden for de forskellige strømninger vil vi bruge som kontrast til især de brud og forskydninger, der fandt sted i 80erne. I denne periode blev den europæiske kunst pludselig 'vild'. Nu blev der igen brugt oliefarver, afgrænsede lærreder og symbolsk eller mytisk ladede titler, ligesom den hastige, aggressive streg, de voldsomme farver, former og motiver og den sorte ikke-farve både kunne understøtte og opløse et motiv. Det var ikke en slags ny-ekspressionisme, men et kunst-

nerisk arbejde, der havde hele den foregående periodes arbejde med stil, sprog og struktur som forudsætning. Man gjorde op med idéen om avantgarde samtidig med at man insisterede på refleksion. Motiv, form, pigment og materiale blev fremhævet som afgørende for kunstoplevelsen. Men tolkningen af værkerne blev ikke af den grund lettere. Tværtimod. Det filosofiske aspekt blev snarere styrket end svækket i den nye generation. Vi skal på kurset høre mere om den billedkunstneriske tænkning fra 60'erne og frem. Kvium, der i de seneste numre af **Fredag** har skrevet spændende præsentationer af forskellige malere, bliver bragt i spil som repræsentant for 80'ernes tænkende og citerende trend, der fandt andre veje end Kirkeby-traditionens. På udflugter til jyske kunstmuseer med gode 80'ersamlinger - i f.eks. Horsens, Århus, Randers, Ålborg, Silkeborg - skal vi se kunstværker fra perioden og sammen forsøge at afgøre, om modernismens grand old man Per Kirkeby har noget at sige én af det nye maleris fremmeste repræsentanter, Michael Kvium. Poul Erik Tøjner og Frederik Stjernfelt, der har lavet kursets grundbog, **Billedstorm. Om dansk kunst og kultur på det seneste** (1989), har lovet at kigge forbi, og vi vil selvfølgelig invitere de to K'er og folk som Lars Morell (Kirkeby-ekspert), Peter Laugesen (kunstsribent) og f.eks. Dorthe Dahlin eller Elisabeth Toubro. Men programmet er ikke lavet færdigt endnu.

Det andet kursus handler også om, hvordan man kan tænke det man ser, men på en mere overordnet måde. Vi vil tage udgangspunkt i spørgsmålet: "Hvorfor al den snak om etik?" og straks stille det på en anden måde: "Hvordan tænke etik i dag?". Måske ikke nogle særligt gode spørgsmål al den stund mange sikkert har svar på

dem. Hensigten vil da også være at stemme op mod alt for skrāsikre svar på spørgsmålene. Det vil vi gøre ved at høre på og diskutere foredrag om f.eks. Løgstrups forhold til de såkaldte 'anti-humanister', dvs. sådan nogen, der kan finde på at sige at der ikke findes en grundlæggende mening med tilværelsen, at mennesket ikke har en kerne, men at alt hvad der har med mennesket at gøre er sprogligt bestemt. Og at vi derfor må opfatte os som tilfældige væsener i et mere eller mindre tilfældigt sprogligt univers. Løgstrups diskussion med Per Højholt vil være et af emnerne (måske Jørn tager sig af det). Andre vil handle om den amerikanske filosof Richard Rortys forsøg på at komme ud af miseren ved at sammentænke begreber som tilfældighed, ironi og solidaritet som den mest hensigtsmæssige måde at løse op for enhver form for religiøs, kulturel, politisk fundamentalisme på. Endelig overvejer vi også at medtage et foredrag om Kierkegaards ironibegreb og hans måde at bruge pseudonymer på som en mulig udfordring til alt for énøjede krav om etiske fordringer. Hans Hauge, der lige har afleveret disputats om Løgstrups forfatter-skab, og Morten Haugaard Jeppesen, der her i efteråret udgiver en oversættelse af et af Rortys hovedværker, har lovet at kigge forbi. Vi er ved at opspore andre interessante debattører. En af dem er filosofen Jørgen Dehs. Og så skulle det undre os meget, hvis ikke både Tøjner og Stjernfelt har klare og provokerende meninger om også dette emne. Og hvad med Eva og alt det hun ved om Løgstrup?

Og så er det bare med at få gang i de små grå, som den store tegn- og menneskeafleser Hercule Poirot altid mumlede. Très bien! Og vel mødt. Vi glæder os i hvert fald.

Nyt fra højskolen

Else Jensen

FROXINUS EXELSIOR, ASK, efterårsholdet 90/91 står der på en plade ved et af træerne hvormed dette hold satte sig et synligt, varigt minde. Det er første gang i ungdomshøjskolens historie, at et elevhold giver skolen træer i afskedsgave, så det ene har fået en fin placering syd for hus 2, det andet, som også er en ask, nord for hus 5.

I ugen før kursusafslutningen måtte vi aflyse en planlagt tur til Mols, fordi der var for megen sne og for dårligt føre. Det sker sjældent, men vintervejret gav anledning til megen morskab både herhjemme og i Norge, hvor vi et par uger før havde boltret os i sneen. Turen til Hovden var lidt anderledes end før, idet vi ikke havde den store hytte men flest 9-mands. Det var en god fornyelse. Vilklårene var mere ens for alle, og det daglige fællesmøde havde vi som før.

Inden afslutningen på kurset nåede holdet at hilse på vores nye kontorelev, Majbritt Steffensen, som startede her 1. februar. Helle Henriksens elevtid sluttede først i januar, men Helle blev her til midt i april. Hun fortsætter sin korrespondentuddannelse, som forhåbentlig giver hende endnu større chancer for at få et job. Men ikke mindst i kontorbranchen er der mangel på arbejdspladser. Vi havde gerne beholdt Helle længere, men kontorelever og ansatte i jobtilbud er desværre i samme båd: når den forud aftalte tid er omme, må vi sige farvel. Således også til John Bæk Hansen, der var aktiv især på musik siden fra

januar og til sommerferien. Sidst på efteråret var det på pedelområdet Carsten Tandrup Jensen afløstes af Kaj Sørensen.

Forårsholdets første tid var lidt anderledes end sædvanlig. Der var nemlig ikke mindre end 5 lærere på Ollerupkursus i en uge sidst i marts. Det indebærer bl.a. at der blev arrangeret en hel musikdag for alle elever. I en tre ugers periode havde vi en praktikant fra Ollerup. Han vikarierede på nogle områder imens der var 5 på kursus.

Forårets hustur blev til en fælles tur til Bogensholmlejren. Et par dage med samtaler på tværs af de sædvanlige grupper og med gode oplevelser i naturen. Mols byder på flot natur. Det var så heldigt, at vi var der på forårets første lune dage.

I maj gik turen til Prag - herom berettes andet sted i Egåbogen - men forud for rejsen havde vi

en aften besøg af et par piger, som havde været i Prag flere gange. De var gode til at fortælle om forholdene i landet mens de viste lysbilleder derfra.

Et par uger efter rejsen havde vi besøg af Ærø folkehøjskoles teater- og musikgrupper. Teatergruppen opførte brødrene Josef og Karel Capek's "Insektliv". Stykket er fra 1922 og et af hovedværkerne i tjekkisk dramatik. Det er en satire over menneskelivets vrangsider, karakteriseret og dramatiseret ved hjælp af insektverdenen.

Senere spillede deres musikgrupper op til dans, så det blev en aften til gensidig glæde og fornøjelse for både Ærø- og Egåfolket.

Det var ellers en dag med stort program. Hele skolen havde nemlig dagen igennem muntret sig i Djurs Sommerlands mange forskelligartede fornøjeligheder. Sang og musik har stor plads både i vor hverdag og i kulturudvalgets arrangementer. Korets ugentlige øveaften udmøntes af

og til i en herlig koncert, således også på forårsholdet. Jeg tænker især på en pejseaften, hvor såvel sangere som dirigenter var særdeles veloplagte. Skolekredsens medlemmer fik senere lejlighed til at høre koret i forbindelse med skolens ordinære generalforsamling.

Adskillige teater- dramatikoplevelser har vi også haft fælles. Elevernes egne præstationer, hvor man tit må forbavses og glædes over deres mod og formåen. Mange har trods alt aldrig stået på en scene før. Besøg af teatergrupper - eks. opgang 2, hvis "Stumper og stykker" var meget nærværende og vedkommende.

Sommerens planlagte korte kursus måtte desværre aflyses. Tilslutningen var ikke stor nok.

På bygningsvedligeholdelsesområdet var aktiviteten stor (det er den nu altid) sommeren igennem og langt hen på efteråret. Men nu er der heller

ikke megen gammel mørkebrun, mørkeblå og mørkegrøn maling tilbage. Hvide vinduer og døre lyser op i landskabet og markerer fornyelsen. Hvid, lysegrå og lys lavendelblå som på nybyggeriet for et par år siden, er nu næsten gennemført på det udvendige træværk. Der er gået mange liter maling og mange penselstrøg til.

Midt i august tog alle medarbejdere et par dage til Staby for at drøfte dagen og vejen på en ny måde. Det er givende for samarbejdet områderne imellem at have god tid til samtale. I hverdagen er der ofte så mange praktiske ting at tage vare på, så der bliver for lidt tid fælles i stor gruppe eller i mindre grupper på tværs af arbejdsområder. Kendskabet til hinanden øges væsentligt. Tidspunktet var ikke det mest velvalgte, for vi havde meget travlt bagefter før efterårsholdet kom, men mødet var godt og så accepteres den ekstra travlhed.

Allerede få dage efter efterårsholdets ankomst var en del af os til Foreningen for Folkehøjskolars generalforsamling og 100 års jubilæum i Viborg. Blandt meget andet var der opstilling af kandida-

ter til bestyrelsen. Elo Madsen var en af dem og ved den senere urafstemning var han en af de 4 der blev valgt. Til lykke med valget.

Først i september havde vi besøg af Azizul Hag fra Bangladesh. Han var gæst på en del højskoler for at studere skoleformen. Også højskolefolk fra de nordiske lande gæster hinanden. Først i november var en svensk gruppe fra Hola folkhögskola på besøg her. Givende for begge parter. Der er stor forskel på dansk og svensk måde at holde højskole på.

Et af kulturudvalgets arrangementer i september var Mozart. Først en aften hvor Elo fortalte om Mozart's liv og spillede en masse dejlig Mozart-musik. Aftenen efter vistes filmen "Amadeus". Som et helt ekstraordinært program på en ganske almindelig onsdag formiddag kom Åsa Bæverstam og sang Mozartarier for os. Det var flot. Åsa er i besiddelse af en ganske vidunderlig sangstemme. Sopran. Hun blev akkompagneret af Søren K. Hansen, der er en meget dygtig dirigent og korleder. Både Åsa og Søren bor i Egå, men har ofte engagement i udlandet, så det var heldigt, at de begge var hjemme på det tidspunkt, og at de kunne afse tid til os. Jeg tror adskillige fik rokket ved deres opfattelse af opera ved den lejlighed. Bifaldet og begejstringen var stor, så der måtte ekstranummer til. Det var også spændende at høre Åsa fortælle om sit liv som operasanger.

Næsten hvert elevhold har besøg af en fra Amnesty International. I dette efterår er interessen for det arbejde så stor, at nogle elever er indgået i en aktivgruppe der bl.a. sælger forskelligt til fordel for det værdifulde oplysnings- og hjælpearbejde Amnesty International udfører.

En anden aktivitet, der optager nogle elever meget, er deres arbejde med lokalradio. Ganske imponerende. Egå lokalradio sender hver dag program til alle elevhuse.

Mange vigtige nærværende foretagsomheder og hændelser er ikke nævnt. Ikke fordi det er mindre væsentligt. Det daglige arbejde og samvær er det fundamentale.

Her først i november, der er mørk og regnfuld, er det et lyspunkt, når så mange "gamle" elever

strømmer til for at mødes med hinanden og skolen. Vist er det et stort arbejde både før og under sådan en week-end, men også for de nuværende elever blev det en god oplevelse. I denne gl. elevweekends program var bl.a. lørdag aften's gallamiddag. Elevforeningens bestyrelse og aktivkreds havde besluttet at gøre festen til noget særligt i anledning af skolens 70 års fødselsdag. Derfor var der opfordring til at komme i jakkesæt og slips - og selvfølgelig smukke kjoler. Og jeg

skal love for festtøjet og feststemningen var der. Aldrig har jeg set så mange piger i flotte, smukke, fantasifulde kjoler til et elevmøde og aldrig har jeg set så mange af drengene i jakkesæt eller smoking med hvid skjorte og slips eller sløjfe. Selv skoene var pudsede. Efter festmiddagen med sange, taler og revy, var der festfyrværkeri på plænen mens salen blev ryddet til dans.

Om mandagen var det skolens 70 års fødselsdag. Den fejredes med cacao og en lagkage så stor, at der var rigeligt til os alle. En repræsentant for det første elevhold i vinteren 1921-22, Viggo Bomholt og hans kone, deltog i eftermiddagens traktement. Der er sket mange ændringer på skolen siden hans elevtid, både hvad angår bygninger og kursusplan.

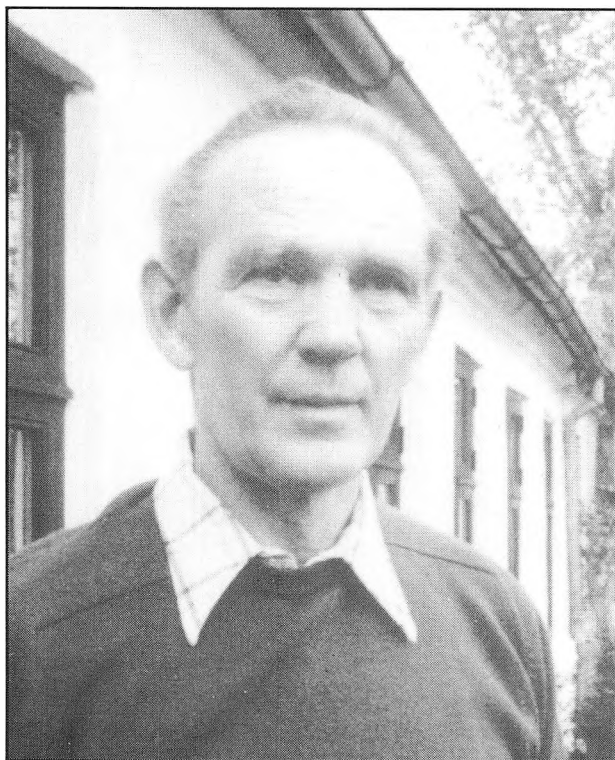
Samme dags aften så vi Bob Carlton's musical "Den forbudte planet" på Århus teater. Det blev en teateraften af de helt usædvanlige. Og det var os fra Egå, der startede det, oppe fra 2. galleri. Det er yderst sjældent at opleve indtil flere ekstranumre på den agtværdige gamle scene, men det skete hin aften, 4. november 1991. Mon ikke alle skuespilleres drøm om et begejstret publikum blev opfyldt. Jeg tror det.

Den opfattelse blev bekræftet da vi en tid senere fik et brev med hilsen fra alle der var med på "Planeten". Citat: "... så fedt et publikum og så fed en stemning har ingen af os nogensinde oplevet før. TAK FOR DET. I gjorde det til en uforglemmelig aften her på stedet ..."

Det var aftenen også for os.

Foto: Laila Johansen

1979

Frede Bak

En stor ven af skolen døde her i efteråret. Gård-ejer Frede Bak fra Rodskov ydede i mere end en menneskealder en stor, uselvisk indsats for dette sted, som ikke ville have været det samme uden hans overblik og arbejdsindsats.

Frede Bak var elev på Egå Efterskole i vinteren 1936/37. Det var en familietradition - ikke færre end 6 af hans søskende har også været elever her. Han blev i 1940 valgt ind i elevforeningens

bestyrelse, hvor han lagde et betydeligt arbejde helt frem til 1973, i en del år som formand.

Da Egå Efterskole blev en selvejende institution i 1954, blev Frede Bak indvalgt i den første bestyrelse. Og her kom han til at udføre sine største opgaver for skolen, idet han i 18 år, fra 1961 til 1979, var bestyrelsesformand. Med sin grundighed og sin legendariske hukommelse ledede han bestyrelsesarbejdet med f.eks. byggeriet af mellembygningen, syv medarbejderboliger, de seks elevhuse og mange mindre projekter. Og man gennemførte i 1970 overgangen fra efterskole til ungdomshøjskole.

Det var en lykkelig og rigtig beslutning, man dermed traf, synes alle vi der i dag lever med og i Egå Ungdoms-Højskole.

Fra tidligt i 70'erne bragte ungdomsoprøret den ene højskole efter den anden i krise, ofte i form af uoverensstemmelser mellem lærerne og bestyrelsen. Det mest kendte eksempel er lærerne som måtte forlade Askov og dannede Kolding Højskole. Denne bølge af kriser gik naturligvis ikke uden om Egå, vi oplevede både misforståelser og i en periode en vis, gensidig mistro. Men Frede Bak forstod at opretholde den nødvendige samtale, og jeg er glad for at have oplevet den trofasthed og glæde for stedet, som Frede og hans kone Ingeborg også dette sidste ti-år har vist os.

Ud over det store arbejde som bestyrelsesformand var det karakteristisk for Frede og Ingeborg at de utrætteligt mødte op til de arrangementer der har været her gennem årene. Det har altid været en hjertesag for de to mennesker at tage del i skolens liv, på samme måde som det var i al det øvrige folkelige arbejde, de sammen deltog i.

Elo Madsen

Jubilæumsmøde

Den 4. november 1991 fyldte skolen 70 år. Det betyder at vi i 1992 for første gang kan invitere 70-års jubilarer til det jubilæumsmøde vi holder lørdag den 25. april 1992. Vi ved at flere af dem lever i bedste velgående, og glæder os til at se hvor mange der kan komme !

Det gælder også elever fra 1931/32 og 1932 (60 års jubilarer), 1941/42 og 1942 (50 års jubilarer), 1951/52 og 1952 (40 års jubilarer), januar - maj 1967 (25 års jubilarer), august 1981

- februar 1982 og marts - juni 1982 (10 års jubilarer) som alle indbydes til jubilæumsmiddag på skolen lørdag den 25. april 1992.

Indbydelsen vil blive sendt til alle, som vi kender adresser på. Da mange imidlertid har skiftet adresse uden at huske at informere os, opfordrer vi de nævnte årgange til selv at arbejde for et stort fremmøde.

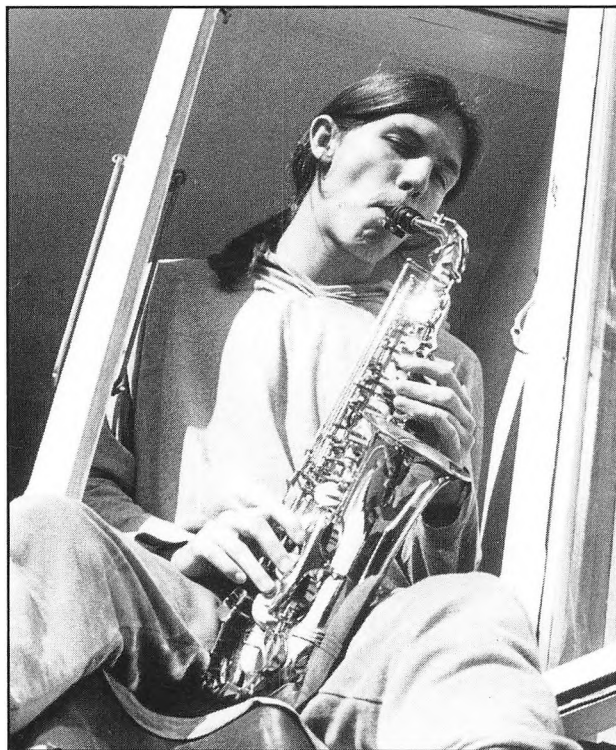
Tilmelding må ske til højskolen senest tirsdag den 14. april.

Foto: Mette Jensen, efteråret 91

His Mosters Voice

Nyt fra fan-klubben

Egå-bogen har ikke nogen stor læserskare. Men vi ved dog at en hel del af skolens venner læser i den hvert år.

Vi ved nu hvem vores mest trofaste læser er. Hun skrev nemlig til mig for en måned siden og bad om at få suppleret sin samling med 1991-udgaven, når den udkommer, for disse bøger "de er mig så kære, jeg læser dem om og om igen har dem altid i nærheden, både ved min seng og her

i ensomheden ved mit digte-vindue, jeg synes de siger mig en masse om livet derude hvor jeg ikke mere kan være med; disse unge mennesker med deres drømme, tanker og følelser i en verden som er så uendelig svær at tolke, og de små digte som jeg forstår så inderligt ..."

Og så slutter hun sit brev med følgende digt:

Sommerens farvel

Farvel du skønne sommer
med sol og blomsterflor
nu mørketiden kommer
og fjerner dine spor -
Oh, varme solskinsdage
med duft af hav og luft
vi drømmer os tilbage
imens du er på flugt.

Se himlens mørke skyer
imellem blæst og regn
vil skabe triste byer
et sikkert vintertegn.
Vemodigt du os skiller
fra lys og muntre kår
nu sidder vi så stille
og længes efter vår!

Elna Byskov

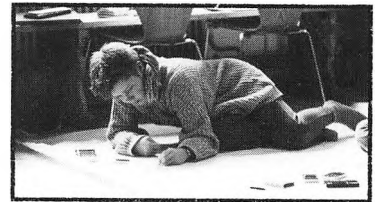
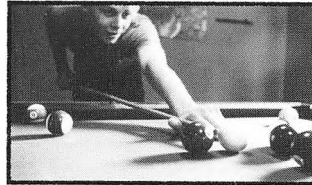
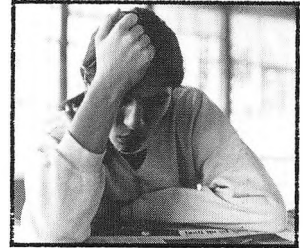
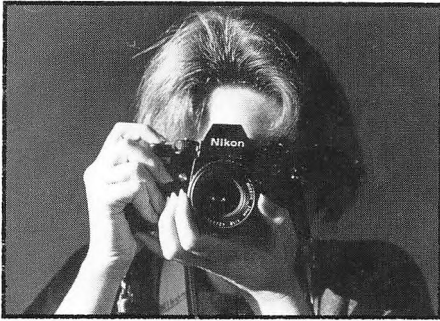
Denne læser har hverken været elev eller lærer i Egå. Hun har kun været her på et kort besøg for otte-ni år siden. Hun er snart 77 år. Og så er hun min moster.

Elo Madsen

Foto: Laila Johansen, efteråret 91

Elever

19. aug. 91 - 15. feb. 92

Bo Skipper Andersen, 8000 Århus C
Michael Andersen, 8900 Randers
Nina Ankerhus, 7120 Vejle Øst
Sigrid Karina Sika Barfod, 4000 Roskilde
Kasper Bentsen, 2765 Smørum
David Agger Borges, 8500 Grenå
Line Paarup Braune, 2820 Gentofte
Martin Bjerring Børre, 2100 København Ø
Anne-Sofie Juhl Christensen, 8900 Randers
Lasse Bo Christensen, 8981 Spentrup
Ole Jægenø Christensen, 9000 Ålborg
Camilla Sandahl Christiansen, 3450 Allerød
Mette Lisby Dahm, 8800 Viborg
Jeanette Drejer, 4000 Roskilde
Bjarke Eijgendaal, 8600 Silkeborg
Dorte Eriksen, 9500 Hobro
Pia Espesen, 5270 Odense N
Simon Faarup, 3500 Værløse
Trine Helena Falk, 2610 Rødovre
Mette Hvidbjerg Fonvig, 6740 Bramming
Tine Camilla Franck, 5220 Odense SØ
Jacob Friis, 1171 København K
Line Gram, 5220 Odense SØ
Trine Graulund, 6600 Vejen
Christina Louise Hansen, 4300 Holbæk
Dorthe Ishøj Hansen, 4000 Roskilde
Gry Elsborg Hansen, 2660 Brøndby Strand
Morten Hansen, 5000 Odense C
Jette Klink Hede, 4000 Roskilde
Christina Birkeholt Holm, 2650 Hvidovre
Rune Holm, 3520 Farum
Else Lova Jensen, 8981 Purhus Spentrup
Mette Jensen, 2200 København N
Shiva Louise Toft Jensen, 6270 Tønder
Trine Heller Jensen, 4230 Skælskør
Laila Tabasam Johansen, Tvöroyri, Færøerne

Kim Johnsen, 5320 Agedrup
Mette Frey Jørgensen, 2680 Solrød Strand
Jes Østrem Kring, 3400 Hillerød
Ivan Alim Lopez-Garrido, 2200 København N
Pernille Lund-Laursen, 8680 Ry
Rasmus Matthison-Hansen, 3320 Skævinge
Steen Matzen, 2251 Drelsdorf, Sydslesvig
Mette Engelbrecht Mogensen, 2610 Rødovre
Nanna Berger Munk, 3050 Humlebæk
Jane Helveskov Nielsen, 9382 Tylstrup
Katrine Lykke Nielsen, 2620 Albertslund
Lotte Nielsen, 9230 Svenstrup J.
Rikke Amby Nielsen, 8600 Silkeborg
Signe Galschiøt Nielsen, 2900 Hellerup
Louise M. G. Pedersen, 2200 København N
Jens Dam Petersen, 2670 Greve
Steen Stoltenberg Petersen, 8700 Horsens
Marie-Louise Rasmussen, 3460 Birkerød
Thomas Rasmussen, 9000 Ålborg
Stine Reintoft, 2500 Valby
Anders Rosén, 1306 København K
Mikkel Vejby Saggau, 4600 Køge
Sabine Louise Schlechter, 4243 Rude
Mia Travis Schmidt, 8800 Viborg
Jasser Osman Schou, 1954 Frederiksberg C
Ida Sofie Schou-Nielsen, 2980 Kokkedal
Eydun Hammershaimb Smith, 100 Færøerne
Tina Sørensen, 6093 Sjølund
Charlotte Thomsen, 2610 Rødovre
Susanne Thomsen, 8600 Silkeborg
Simon Eiberg Thorup, 3460 Birkerød
Jannie Holm Thygesen, 8600 Silkeborg
Jakob Bang Tørnquist, 4300 Holbæk
Camilla Valsten, 2650 Hvidovre
Catherina Voergaard, 2840 Holte
Sasja Vogt, 4700 Næstved
Ulla Vølund, 5350 Rynkeby
Margit Weismann, 2000 Frederiksberg
Anders Westermann-Rasmussen, Sønderborg

Maria Amalie Abldrup Dennis Leth Andersen Mette Kolding Andersen Rune Albjerg Andersen Esther Björg T. Andreassen Rikke Audestad Nicholas Anthony French Blake Carina Boesen Danni Camilla Chrom Jeppe Sune Danielsen Charlotte Didriksen Martin Hejgaard Fagerholt Helle Finnedal Løse Sien Frederiksen Dennis Hansen

Janni Hansen Lars Majgaard Hansen Marlin Hansen Peter Lundgaard Hansen Signe Dybkjær Hansen Torun Marthina Hansen Vibeke Dalgas Hansen Trine Munch Holm Heidi Horsbøll Morten Egholm Jacobsen Rasmus B Jansson Charlotte Bille Jensen Jacob Øsiegård Jensen Linda Karina Jensen Sara Brown Jensen

Tina Karina Jensen Mikkel Thomsen Juhlín Line Ida Gry Jønsen Irene Jørgensen Morten Kielsholm Rie Berit Jørgensen

Vibeke V. Kammann Janne Kjedloft Karsten Kløckerholm Simon Kunstmann Asta Solfrida Larsen Dorle Råhauge Larsen

Helle Kruse Larsen Karin Sodehamm Larsen Katja Eva Magdal Larsen Merete Monberg Larsen Stine Aija Lindau Tobias Lindberg

Egå Ungdoms-Højskole
3. marts - 22. juni 1991

Sara Gade Lorenzen Annika Malin Dahl Martins Tine May Solie La Cour Mosegaard Martin Nicolaisen Caspar Byrial Nielsen

Karina Juul Kock Nielsen Kasper Nielsen Kennet Nielsen Susanne Nielsen Chamilia Sommer Olsen Peter Lund Petersen Torben Kragelund Petersen Thomas Stefan Pors Anette Lykke Rasmussen Lisbeth Scheuer Anne Osradik Schmidt Marianne Simmelkjær Gitte Sonntag Maria Seidelin Svarre Signe Svendsen

Alex Joachim Haslund Sørensen David Hedegaard Sørensen Signe Liv Sørensen Sus Lindeløv Helle Henriksen Majbritt Steffensen Else Jensen Elo Madsen Elna Marie Madsen John Bæk Anne Iversen Torquid Holst Inge Lise Vorre Linnette Hartvig Thilm Lone Blak Wested

Jesper Gilbert Jespersen Pernille Gilbert Jespersen Louis Mogensén Eva Olesen Jan Ankerstjerne Inge Nielsen Finn Schmidt Erik Pili Christensen Maiken Johansen Soren Larsen Ann Villadsen Ole Petersen Bente Berg Carsten Tandrup Jensen Jytte Halvoisen Jensen

Elever

3. marts - 22. juni 91

Maria Amalie Abildtrup, 3300 Frederiksværk
Dennis Leth Andersen, 8900 Randers
Mette Kolding Andersen, 3520 Farum
Rune Albjerg Andersen, 4174 Jystrup
Esther Björg Andreassen, 800 Selfoss, Færøerne
Rikke Audestad, 2820 Gentofte
Nicholas Anthony French Blake, 2840 Holte
Carina Boesen, 9990 Skagen
Dorrit Camilla Chrom, 2800 Lyngby
Jeppe Sune Danielsen, 2200 København N
Charlotte Didriksen, 8850 Bjerringbro
Martin Hejgaard Fagerholt, Charlottenlund
Helle Finnedal, 5500 Middelfart
Lotte Sten Frederiksen, 3400 Hillerød
Dennis Hansen, 8660 Skanderborg
Janni Hansen, 5240 Odense NØ
Lars Majgaard Hansen, 7680 Thyborøn
Martin Hansen, 3480 Fredensborg
Peter Lundgaard Hansen, 9990 Skagen
Signe Dybkjær Hansen, 4000 Roskilde
Torun Marthina Hansen, FR-100 Torshavn
Vibeke Dalgas Hansen, 2800 Lyngby
Trine Munch Holm, 8700 Horsens
Heidi Horsbøll, 7000 Fredericia
Morten Egholm Jacobsen, 9200 Aalborg SV
Rasmus Bjørnholdt Jansson, 5750 Ringe
Charlotte Bille Jensen, 4300 Holbæk
Jacob Østergård Jensen, 3050 Humlebæk
Linda Karina Jensen, 4000 Roskilde
Sara Brown Jensen, 2850 Nærum
Tina Karina Jensen, 8600 Silkeborg
Mikkel Thomsen Juhlin, 2990 Nivå
Line Ida Gry Jønsson, 2100 København Ø
Irene Jørgensen, 2200 København N
Morten Kielsholm Jørgensen, 4300 Holbæk
Rie Berit Jørgensen, 4600 Køge

Vibeke Vesterskov Kammann, 5250 Odense SV
Janne Kjeldtoft, 6971 Spjald
Karsten Klokkeholm, 8500 Grenå
Simon Kunstmann, 5610 Assens
Asta Solfrida Larsen, 7400 Herning
Dorte Råhaug Larsen, 3200 Helsingør
Helle Kruse Larsen, 2740 Skovlunde
Karin Søderhamn Larsen, 8722 Hedensted
Katja Eva Magdal Larsen, 2450 København SV
Merete Monberg Larsen, 2740 Skovlunde
Stine Aija Lindau, 3520 Farum
Tobias Lindeberg, 2750 Ballerup
Sara Gade Lorentzen, 2100 Østerbro
Trine Madsen, 4200 Slagelse
Annika Malin Dahl Martins, 2200 København
Tine May, 5000 Odense C
Sofie La Cour Mosegaard, 1420 København K
Martin Nicolaisen, 4700 Næstved
Caspar Byrial Nielsen, 9530 Støvring
Karina Juul Kock Nielsen, 4700 Næstved
Kasper Nielsen, 3670 Veksø
Kennet Nielsen, 6372 Bylderup-Bov
Susanne Nielsen, 3450 Allerød
Chamila Sommer Olsen, 3070 Snekkersten
Peter Lund Petersen, 2000 Frederiksberg
Torben Kragelund Petersen, 3300 Frederiksværk
Thomas Stefan Pors, 2400 København NV
Anette Lykke Rasmussen, 7840 Højslev
Lisbeth Scheuer, 9220 Ålborg Ø
Anne Oszadlik Schmidt, 8320 Mårslet
Marianne Simmelkiær, 2930 Klampenborg
Gitte Sonntag, 2820 Gentofte
Maria Seidelin Svarre, 2830 Virum
Signe Svendsen, 3300 Frederiksværk
Alex Joachim Haslund Sørensen, 9870 Sindal
David Hedegaard Sørensen, 2930 Klampenborg
Signe Liv Sørensen, 2630 Tåstrup
Linette Hartvig Thim, 2830 Virum
Lone Blak Wested, 2830 Virum

Bo Skipper Andersen Michael Andersen Nina Ankerhus Sigild Karina Sika Barfod Kasper Bentsen David Agger Borges Line Paarup Braune Marlin Bjerring Borre Anne-Sofie Juhi Christensen Lasse Bo Christensen Ole Jørgen Christensen Camilla Sandahl Christiansen Mette Lisby Dahm Jeanette Drejer Bjørke Eijgendaal
 Dorte Eriksen Pia Espesen Simon Faarup Trine Helena Falk Mette Hvidbjerg Forvig Tino Camilla Frank Jacob Friis Line Gram Trine Graulund Christina Louise Hansen Dorthe Ishej Hansen Gry Elsborg Hansen Morten Hansen Jette Klink Hede Christina Birkeholt Holm
 Rune Holm Else Lova Jensen Mette Jensen Shiva Louise Toff Jensen Trine Heller Jensen Lalla Tabasam Johansen Kim Johnsen Mette Frey Jørgensen Jes Ostrom Kring Ivan Alim Lopez Garrido Pernille Lund-Laursen Rasmus Mathison Hansen
 Steen Matzen Mette Engelbrecht Mogensén Nanna Berger Munk Jane Heiverson Nielsen Katriene Lykke Nielsen Lotte Nielsen Rikke Amby Nielsen Signe Galschiot Nielsen Louise M. G. Pedersen Jens Dam Petersen Steen Støttenberg Petersen Marie-Louise Rasmussen
 Thomas Rasmussen Sline Reintoft Anders Rosén Mikkel Vejby Saggau Sabine Louise Schlechter Mia Travis Schmidt Jasser Osman Schou Ida Sofie Schou-Nielsen Eydun Hammershalm Smith Tina Sørensen Charlotte Thomsen Susanne Thomsen Simon Eiberg Thorup Jannik Holm Thygesen Jakob Bang Tønquist
 Camilla Valten Catherina Voergaard Sasja Vogl Sus Lindelov Kasper Hemmer Pihl Majbritt Steffensen Eise Jensen Elo Madsen Elna Marie Madsen Ole Petersen Anne Iversen Søren Larsen Ulla Volund Margit Weismann Anders W.-Rasmussen
 Jesper Gilbert Jespersen Pernille Gilbert Jespersen Louis Mogensén Eva Olesen Jan Ankerstjerne Inge Nielsen Finn Schmidt Ann Villadsen Erik Pihl Christensen Jytte Halvorsen Torkild Holst Inge Lise Vorre Carsten Tandrup Jensen Bertie Berg Kaj Henning Sørensen

Egå Ungdoms-Højskole
 19 august - 15 februar 1991

Foto: Laila Johansen, efteråret 91

En hilsen fra medarbejderne

fra Knud Rasmussen: Snehyttens sange :

"Sange er tanker, der synges ud med åndedrættet, når menneskene lader sig bevæge af stor kraft og ikke længere kan nøjes med almindelig tale.

Et menneske bringes i bevægelse ligesom isflagen, der sejler rundt ude i strømmen. Hans tanker drives af en strømmende kraft, idet han føler glæde, idet han føler angst, idet han føler sorg. Tanker kan slå over ham som en flod, idet de gør ham stakåndet og får hans hjerte til at banke, noget, der er som en mildning i vejret, vil holde ham optøet. Og så vil det ske, at vi, der mener, at vi er små, vil føle os endnu mindre. Og vi vil blive ængstelige for at bruge ord. Men det vil ske, at de ord, vi behøver, vil komme af sig selv.

Når de ord, vi har brug for, skyder op af sig selv - får vi en ny sang."

Jan Ankerstjerne
Bente Berg
Erik Pill Christensen
Jytte Halvorsen
Torkild Holst
Inge Lise Vorre
Anne Iversen
Else Jensen
Jesper Gilbert Jespersen
Pernille Gilbert Jespersen
Søren Winther Larsen
Sus Lindeløv

Elna Marie Madsen
Elo Madsen
Louis Mogensen
Eva Olesen
Inge Nielsen
Ole Petersen
Kasper Hemmer Pihl
Finn Lykke Schmidt
Majbritt Steffensen
Kaj H. Sørensen
Carsten Tandrup Jensen
Ann Villadsen

Berlin, maj 91

